

అనుభూత్యాయుక్తేంద్ర నిలయమువారి
యోగక్షేమములు.

1. స్వస్థతైలము. (గారంటీ) ఎన్ని సంవత్సరములనుండియైనను, వాతమువలనగాని, మరియే గోళమువలనగాని ముడిగిపోయిన కార్డులుగాని, చేతులుగాని, రెండు మూడులు ధ్వజమోగించిన యథాస్థితిలోనికి వచ్చును. అనేకమందికి బాగుపడినది. వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.
 2. గంధక ధ్వజము. ఇదివర కన్నడు నెవ్వరిచేతను తయారు చేయబడలేదు. చాల విచారణవైసి కనిపెట్టబడినది. కుష్ఠమునకు, కడుపునొప్పిలకును, దీనివంటిమందులేదు. వెల కు 1-కి 1-0-0.
 3. క్రణనాశిని. (పలాశ్రి) ఎట్టి యాసాధ్యమగు పుండ్లను చవలీలగా మార్చును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-8-0.
 4. గంధక నారకేశము. ఇది మూడు పూతలలో నెట్టిగట్టినచిగుమును, యాపుమాపును, వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0.
 5. స్వదేశిక కాశి పొడుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే తయారుచేయబడినది. ధాతుపుషికిని, నైత్యకాంతికిని మిక్కిలి యుపయుక్తము. వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0.
- టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. అంధ్ర, సస్సే.
అనుభూత్యాయుక్తేంద్రనిలయం, శ్రీరావత్రి విశాఖపట్టణం.

కుర్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మానవ మియంటి నలంకరించు సామానులన్నియు సులభక్రయమునకు దొరకును. చెన్నపట్టణములో మాకంటే చతురగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుర్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్ వన్ కుర్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	8-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది		18-8-0
మట్టరకం స్ప్రింగు		12-0-0
స్ప్రింగులో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరుకలు 8x4 అడుగులు		17-0-0
డిటో 5x8 1/2	28-0-0	డిటో మేలురకం 30-0-0
పడకకుర్చీ అనే సోఫా కుర్చీ పేముది		8-8-0

కార్యాలయంలో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.

పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లై అంధ్రసన్
కానికల్ నేరంగు 41/42 గాటర్ బజారువీధి, మదరాసు

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)

అనుప్రాగ్నేయల కుద్దేకంపబడిన ఆత్మరసమోగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన యుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడలేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్లను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోటలోనే గూర్చునట్లుండును ఈ అద్భుతమైన వేయికముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మర యొక్క సువాసనభరించుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వమని మీదగ్గరినున్న మేపుకీపరు నడుగవలయును వారితావున లేదని మాకు వ్రాయుడు. చిన్న బుడ్డి విలున 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, శీ బొమ్మ ఆత్మరగల నెద్దసయిత బుడ్డి 2 0-0 ఈ ఆత్మరలో మరగబెట్టబడి ఘుమఘుమ గాడుచుండు కార్డులు డబ్బా 1 కి 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనవారును భరించవలయును.

సోలు ఎ సెంటులు—ఆంగ్ల ఇండియన్ డ్రా కరుకల్ కంపెనీ, 155 జూమా మసీదు. బొంబాయి.

గుడరాను ఏజెంట్లు:— మెహతల్ చౌరాయ్ తం మూర్తీ నెం 23, చై నాబజారు రోడ్డు, పనరు బజారు సమీపం మదరాసు.

కలరాకు సిద్ధోషధము

౧౦౦-కే-౬౬-గుణము.

తప్పక యేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విషాచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరలై పుష్టమనును దెలుపవలెను.

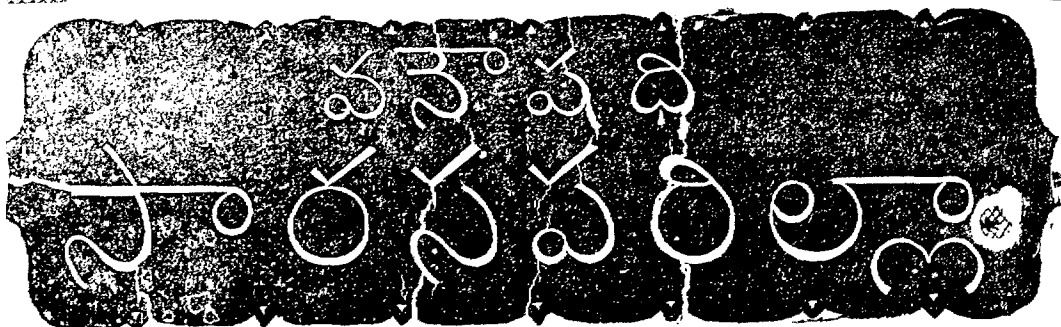
వైద్యకర్త పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ. వి. యస్. వి. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

బి. టి. మదరాస్.

తెలిగ్రాం అక్షను
పండిట్, మదరాస్.

ఇది దేహమునందుబట్టు నెత్తురుగడ్డలను మియు సకల చర్మరోగములను బాగుచేయును. శ్చిపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాశితోతువులకు శుభ్రనిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మాయ గనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫనసవాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

ఆ.భూ.నో.ర.

కలరాకు మంచిమందు?

తప్పక విషాచి నివారణేయే!

ఎట్టి సమయమునం దెలుల ఈ ఔషధసేవ చేయవలసి నదియు, మందుబుడ్డికి చుట్టియుండు కాగితమువలన సులభ ముగ తెలిసికొన నగును. ఆట్టివిధుల ననుసరించి ఉపయోగింప బడు ఈ ఔషధరాజము, పృథ్వీస్వరూపమనదగు ఈశ్వర వ్యాధిని వ్రజాయుధమువలె గుణపరచు చున్నది. వేయే! ప్రాణమునందాపక్షిగల ప్రతివారును దీనిని తిరుణమునం దుపయోగించి ప్రాణదానమును పొందుదురనుట నిక్కము, నిక్కము ఒక బుడ్డి వెల రు. 1-0-0; డబ్బా బుడ్డు వెల రు. 10-0-0 ఆయుర్వేదభూషణ నోరి. రామశాస్త్రి, ఎ. కె. ఎ. సి. ఆయుర్వేదనిలయమ్, బెజవాడ

నర్వజీవన్.

భాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవినికంటే ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆతిహాస్యపు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొన వలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిగములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస కత్తము పోగొట్టుటకు యితరుమించినది లేదు. జన్మోదియ దుర్వినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజునంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 నిధములగు పేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవినికంటే "నర్వజీవన్" ఇది శ్రీమతి, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును సుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్న 1-కి 2-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ బి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.
16 శ్రీకృష్ణ మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

ఉత్తరరామచరిత. ౦-౭-౦

అభినవమోహనము. ౦-౬-౬

ఈ రెండును మనోహరములయిన నాటకములు.

ద్వితీది, బ్రహ్మానందశాస్త్రి.

తుని-గోదావరిజిల్లా.

విశ్వనిఘంటువు. (సటికము.)

డెమ్మి 1/4 పుటలు 520, శ్లోకములు 2250,
వెల 2.8 0 పోస్టేజివేరు.

అక్ష. జి. శర్మ. కోటిపల్లి, గోదావరిజిల్లా.

ఫ్లారెన్స్ నైటింగేల్ కన్య:

[పి. జగన్నాథ స్వామిగారు. బి. ఏ.]

[ప్రపంచచరిత్రలో మరవరానిది. ఆగస్టు 13వ తేదీ.

సరిగా నాలుగు సంవత్సరముల క్రిందట ఇంగ్లాండులో ఫ్లారెన్స్ నైటింగేల్ అను స్త్రీరత్నము కలముచేసినది. స్త్రీలకు అందరికి పేరులేచ్చినది. ఈమె తన సుగుణసంపదతచేత, పురుషునికి ఏమాత్రము మానవసేవలూ స్త్రీ తగ్గిపోదు అని ఆమె తన జీవితధర్మముచేత నిరాశ్చర్యపరచుచు వచ్చినది. ఆమెనుగురించి ఈరోజున కొంచెము తెలిసికొనుట భావ్యము. ముఖ్యముగా మన దేశపుస్త్రీలు ఆమెచరిత్రను విపులముగా చదివి, తాముకూడ అట్లే లోకముకొరకు పాటుపడగలము అను ధైర్యమును, ఉత్సాహమును పొందెదరు అను ఉద్దేశముతో ఆమెచేసిన సుకృత్యమును సంతోషముగా వివరించుచున్నాను. ఫ్లారెన్స్ నైటింగేల్ ఇంగ్లీషుపిల్లయేగాని ఇటలీలో ఫ్లారెన్స్ అనుపట్టణములో పుట్టినది; కావుననే ఆమెపేరులో ఆజన్మసలమునుకూడ కలిపివారు. పుట్టడమే అక్కడ. చిన్నతనములంతా ఇంగ్లాండులో డెర్బీ అనుభాగములో ఆమె తండ్రిగ్రామములో గడచినది. చిన్నప్పటినుండి ఆమె దయాస్వభావము కనబడతూఉండేది. బాధనుచూచి ఓర్పులేక పోయేది. ఎవరు బాధపడతూఉన్నా తనకే ఆబాధ కలిగి ఉన్నట్లు విచారించేది. పక్షులను, మృగములను అతిజాగ్రత్తతో పెంచేది. వాటి సుఖముకొరకు మిక్కిలి పాటుపడేది. తుదకు తన ఆటలలోకూడా ఈ భావమునే కనుబరచేది. తన ఆట బొమ్మకు డెబ్బతగిలితే దానికి ఏరో బాధగాఉందని మును కట్టు కట్టుతూఉండేది.

ఆమెతండ్రి ధనవంతుడు. ఆ గ్రామములోఉండే మతగురువు ఈ నైటింగేల్ కుటుంబమునకు స్నేహితుడు. ఫ్లారెన్సుకు అతనివద్ద చాలాచనవు. అతనితో కలిసి తరుచుగా పల్లెలోనికి వెళ్లుతూఉండుటచేత, అక్కడిరోగులను, వాళ్లకి ఆయుతగురువు చేసే చికిత్సలను చూస్తూ ఉండేది. ఈ పిల్లకూడ ఆ చికిత్సలలో వానికి సహాయము చేస్తూఉండేది. అందుచేత ఆమెకు సహజమైన దయ, కరుణ, జ్ఞానదానము, ఓర్పు, బాధ నివారణమందు ఆభిలాష మొదలయిన గుణములు దృఢపడుతూఉండేవి. ఆలాగే ఆమెకిలము మారుతూఉండేది.

ఆ గ్రామములోఉండే గొల్లలకు పెద్దయిన రాబర్ట్ అనేవాడు వీళ్లకు తరుచుగా కనబడేవాడు. వానితో కలిసి ఉండేది వాని కుక్క, ఒక నాడు ఆలాగు వెళ్లుచుండ రాబర్ట్ ఒక్కడే, కేప్ (కుక్క) లేకుండా కనబడ్డాడు. "రాబర్ట్ కేప్ ఏది" అని నైటింగేల్ అడిగేసరికి, కండ్ల నిండా నీళ్లుపెట్టుకొని, దానిని ఎవరో దుర్మార్గులు రాళ్లతో కొట్టినారు. కాళ్లమీద పెద్దదెబ్బతగిలినది. ఎముక వింగిందేమా అని లోస్తుంది. దానిబాధచూడలేక, ఆబాధ నివారించవలెనని నాకేమిపోచక, ఉరిపెట్టి "అని ఏడ్చి పోసినాడు. ఫ్లారెన్సుకు కేప్ ని చంపడము అన్న తలంపు క్రూరముగా కనబడినది. ఆమె గుండె కదగినది. తన కనికరమును తెలుపిస్తూ "నిజముగా దాని అవస్థలంత చెడ్డదా? అయినా చూదాము. అది ఎక్కడ ఉన్నది" అని అడిగి, వెంటనే రాబర్ట్ యింటికి షరుగె తీసినది. కుక్క ఏడుపులు ఎదురుగుండా గుడిసెలో విసబడ్డవి. తలుపు తోసేసరికి, కుక్కకరవవచ్చింది. ఎవరో వైవాళ్లు తనయజమానునియింటిలో ప్రవేశిస్తూవున్నారని ఎంతబాధ పడుచున్నను, తనధర్మమును తాను మరవలేదు. ఆ కేప్! నైటింగేల్ భయపడకుండ దానిని తలవై మెల్లగా తట్టేసరికి, కేప్ పోల్చింది అచ్చినవాళ్లు దొంగలుకారని. ఇంతలో మతగురువు కలిసినాడు కేప్ తోకాడిపు నైటింగేల్ కళ్లవేపు చూస్తూఉంటే, మతగురువు దానిదెబ్బను పరిశీలించిచూచి, ఎముక విరగలేదనన్ని తేదీసికల్లోబాగాకాచి, కట్టుకట్టితే బాధతగి దెబ్బమానుతుందని చెప్పేసరికి ఫ్లారెన్స్ నివృత్తచేసి, నీళ్లుకాచి దగ్గరనే పడివున్న ఒకచివి జాబ్బాను తీసుకొనివచ్చి మతగురువు చెప్పినట్లు కాచి కట్టుకట్టింది. అప్పటికి చికిత్స పడ్డది. మతగురువు ఇంటికి పోదామనిఅంటే, కేప్ పరుండనిది తానురాననిన్ని ఇంటికికబురుపంపమనిన్ని చెప్పిందికానికదలినదికాదు. కొంతసేపు చింతింపాత కేప్ పరుండినది. మతగురువుతో కలిసి ఇంటికివెళ్లు తూఉండగా త్రోవలో కనబడ్డరాబర్ట్ కుక్కతోతాడు! అవసరము లేదని శుభవార్త చెప్పిపోయినది. అప్పటి ఆ కేప్ బాగు అయ్యెవరకు రోజూ రెండుపూటలువెళ్లి దానియొగ డేము కనుక్కొంటూ ఉండెను. నైటింగేల్ ముందుచేయ బోవుదానికి ఇచ్చి పారంభము.

నైటింగేల్ కు చదవను వ్రాయును విద్యబాగా చెప్పించినారు. ఆమె తల్లితండ్రులు అన్నిటికంటే ముఖ్యముగా కట్టుపనిని, సంగీతమును బాగుగానే ఎదిరింది. ఈమె గొప్ప ఇంటి పిల్ల అందుచేత ఈమెరాగానే రాణిగారి సహవాస సంఘములోచేర్చుటకు ఆమె తల్లితండ్రులు ఆమెను లండన్ కు తీసికొనివచ్చినారు. రాణిగారు కొద్దుకువెళ్లిరిగాని అక్కడ అంతగా అందరితోను కలియలేక పోయిరి. ఆమె తనకాలము నంతను, ఆసువుతులు, రక్షకాలములు చూచుటలో వినియోగపరిచినది. ఈజ్ఞానమును వృద్ధిచేవకో వాయలనని, యూరోప్ లో ప్రసిద్ధి కెక్కిన ఆసువుతులను, ఆయువులను చూవలయుననియు, అక్కడిచికిచ్చివియములను నేర్చుకోవలయుననియు తీర్థయాత్రకు బయలుదేరినది. జర్మనీలో, ఉన్న ఒక ఆలయములో ఉండి పనిచేర్చుకొనినది. అక్కడ అధికారులు ఈమె చూపించిన ఆశక్తికిని, సామర్థ్యమునకును చాల నాల్గ్పర్యవధిరి. అచ్చటినుంచి వచ్చి తనస్వదేశములో ఉన్న లండన్ ఆలయముయొక్క ఆధిపత్యమునువహించి, దానిని అభివృద్ధికి తెచ్చుటలో తనద్రవ్యమును, శక్తిని ఏమాత్రముదాచక వినియోగపరిచినది. ఆమెరాకముందు ఇంగ్లాండులో చికిత్స విషయక జ్ఞానముగలవారులేరు. యుద్ధములో డెబ్బలుతగిలి బాధపడువారిని సంరక్షించుట ఏలాగో తెలిసినవారు లేరు. అట్టి స్థితిలో లండన్ ఆలయముయొక్క ఆధిపత్యము తాను వహించి దానిని ఇతరదేశములలోఉన్న ఆసువుతులతోసమానమైన స్థితికి తెచ్చినది.

ఈరోజులలో రషియాకు, ఇంగ్లాండుకును, క్రిమియా అనుదేశములో యుద్ధము ఆరంభించిరి. అచ్చట శతకాలము ఘోరము. సెప్ టెంబర్ లో యుద్ధము ఆరంభించినది అని పేరుగానిబాగా చరిత్రకాలములోనే యుద్ధమంతయుజరిగినది. రషియాకుంటేచలియేమూరమైన శత్రువు. ఆమెను ఇంగ్లీషు సేనలకు రషియా చక్రవర్తి అన్నట్లు నాకు గొప్పసహాయముచేయు సేనాధిపతులు ఇద్దరు ఉన్నారు. జాన్ బ్యూ వర్, ఫిబ్రవరి. ఈచరిత్ర లొంగేరు. ఇంగ్లీషు సేనలు, బయలుదేరేటప్పుడు మంచి ఏర్పాటులుచేసికొని ఉండిన చాల మట్టుకు బాధ నివారణ ఆయు ఉండును. కాని అంతయు గందరగోళంగా ఉండెను. వచ్చిన సంభారములు అందలేదు. అందినవి పనికిరావు; పనికి వచ్చునవి శత్రువుచేతిలోపడిపోయినవి. సెబాష్టోపొల్ లోతిండి లేక సేనలు పడిఉండగా వాల క్లాలో ఆహారపదార్థములు కుళ్లిపోవుచుండెను. తిండి చాలదు; జబ్బులు పుబలుచుండెను. ఎంతఘోరము! రోగులు, డెబ్బలుతిన్నవారు ఆసువుతిలో పడిఉన్నారు; చికిత్సకు ఉన్న డాక్టర్ లు చాలరు; సంరక్షణకు దాడులు లేరు.

ఈదుఃఖినిని తెలియచేస్తూ ఒక వార్తా పత్రికలో ఇట్లు వ్రాసారు. "క్రిమియాలోపడిఉన్న బిడ్డలను ఆదరించుటకూ సంరక్ష చేయుటకూ కనికరము, ఉత్సాహము గలిగిన తల్లిలను ఇంగ్లాండ్ దేశమాత కనలేదా? ఇంగ్లాండ్ వని తలకు స్త్రీగుణములు మారిపోయినవా?" అన్న మొరదేశములో వివరంగానే చందాలు ఎత్తేవారు కొందరు; దుస్తులు కుట్టేవారు కొందరు; మేజోలు అల్లేవారు కొందరు; దుప్పట్లు నేసేవారు కొందరు; ఇట్లు దేశమంతటా శ్రమపడినారు. పర దేశములో తూర్పు భూమికి వినిపిస్తూ ఉన్నవారి బాధను తగ్గించడముకొరకు, అంతేకాదు, చికిత్స చేయుటకున్నా, సంరక్ష చేయుటకున్నా దాడులు కావలసి ఉండేది. తాను వెళ్లెద నని స్త్రీ అనుమతి ఇప్పించవలసిందని స్త్రీ నైటింగేల్ యుద్ధమునకు అధిపతియైన వానికి వ్రాసింది. ఆమె ఉత్తరము అందక ముందే ఆఅధికారి ఆకోరికనే తెలుపుతూ నైటింగేల్ కి వ్రాసాడు. వెంటనే నైటింగేల్ తన స్వంత ద్రవ్యమును కొంతచందా మొత్తమును కొంత పట్టుకొని, 37 దాడులనుకూడ బెట్టి బయలుదేరినది. ఆమె వస్తూఉన్నదన్న వార్త విని కంగిపోతూ ఉన్న నైటింగేల్ నిలవగలిగెను; ఇకవారి బాధ పోతుందని ఆశ పొందెను. నైటింగేల్ స్కూటర్ ఆసుపత్రికి చేరేసరికి చాలాజానా యుద్ధము ముగిసినది. దానిలో డెబ్బలుతగిలిన వారుకూడా వచ్చి పడ్డారు. ఆసుపత్రిలో అఖరుసరికి 10,000 రోగులు ఆనా మైళ్ల పరిమితిగల స్కూటర్ ఆసుపత్రిలో పడి ఉన్నా దానిలో కాలు పెట్టి నిలబడ దాని కై నా లేకుండా ఉండెను. వండినవస్తువు ఏదో తెలియదు; రోగులకు రుచిగాను, పథ్యముగానులేదు. రోగుల పక్కలు, కంపుకొట్టుతూ ఉండెను. చుట్టూ కలవ, ఉండెను. ఆహారము, గాలి, నీరు అన్ని చెడిఉండెను లకు చికిత్స తిన్న గాజుగుట్టలేదు. సభాములనుట, ఉన్నవాటిని జాగ్రత్త వెట్టుట, కావలసినదానికి గమనుట; రోగులకు ఉన్న బాధలు ఏవోకనివెట్టు చేయవలసినచికిత్స జరిగేటట్లుచూచుట, వాళ్లకు

ములు రుచిగాను, బలకరమైనవిగాను ఉండేట్లు కనివెట్టుట; ఈవిషయములు అన్నీ ఆమెచేయవలసినవై ఉండెను. అందుకొరకు నిద్ర, ఆహారము రెండులేకుండా ఒక్కొక్కప్పుడు ఉంటూఉండెను. అప్పుడప్పుడు ఇరవై ఘంటలు నిలబడిఉండి రోగులకు సంరక్షణ చికిత్స చేయుస్తూ ఉండేది. రాత్రి దీపము పట్టుకొని వాళ్లుపరుండిఉన్న హోలోనికివెళ్లి వాళ్లయొగ డేములు కనుగొనేది. ఉరడించి కొందరిని, నవ్వింపింకొందరిని, ఆశకులుగజేసి మాటలాడికొందరిని, బుర్రడిచికొందరిని ఈలాగు అందరిని సంతోష పెట్టేది. అందరు ఆమెతో మాట్లాడుటకు అవకాశములేకుంటే ఆమెనీడను ముద్దాడేనా నిద్దర పోయేవారు, ఆ సైనికులు. వాళ్లకు తల్లిగానుండి వాళ్లకృతజ్ఞతను, విశ్వాసమును పొందినది. ఆమె మొదటిలో నూటికి 42 చొప్పున చావుఉండేది; ఆమె పనిచేయడము ఆరంభించిన తరువాత నూటికి 2 చొప్పున చావు ఉండెను.

యుద్ధము పూర్తిఅయినదిగాని ఇంకారోగులు ఉండుట చేత వాళ్లకొరకు ఆమెకూడాఉండెను. అక్కడ ఆమెపని పూర్తిఅయ్యేవేళకు ఆమెకు ప్రబల మైనజబ్బుకలిగింది. ప్రాణహాని కలుగుతుండేమా అని భయపడ్డారు. ఈవార్త ఇంగ్లాండులో తెలియగానే, ప్రార్థనలుచేసి, ఉత్సాహనని ప్రార్థించే రట. ఆమెజేమము కొరకు ఇంగ్లాండ్ ప్రజలందరూ వెంటనే ఆమెను తీసికొనివచ్చుటకు ఒకయుద్ధనావను పంపేరు. రాణిగారు, కాని సంఘములన్నా, స్త్రీలన్నా ఈమెకు లజ్జ, భయమున్నా. అందుచేత ఎవరికి తెలియకుండా స్వీట్ అని పేరువెట్టుకొని, ఫ్రెంచిబిడ్డలోవచ్చి మారుమూలరేవులో దిగి తనఇంటికి వెళ్లిపోయినది. తరువాత రెండువారములకు తెలిసినది ఆమెరాక సంగతి.

మాతృదేశముకొరకు పడిన కష్టములకు క్లాఫిస్తూ ప్రజలందరు కలసి ఆమెకు కానుకగా 50,000 పా. (750,000రు) ఇస్తే, వాటిని వెట్టి రక్షకాలయము ఒకటి కట్టించి దేశసేవల ఆరోగ్యము కొరకు ఇచ్చివేసినది. అదే నైటింగేల్ ఆలయమని పేరుతో ఇప్పటికీ ప్రసిద్ధిగాంచి ఉన్నది. క్రిమియాలో ఆమె పడిన ఆయాసమునకు ఆమె దేశోగ్యము చెడిపోవుటచేత, ఇక ముందు ఏకార్యములోను మిగుల పాటుపడ వీలులేక పోయెను. అని విశ్వాస్తు ఉండెను. చికిత్సగురించి స్వామిధనమును తెలియచేస్తూ చిన్నగ్రంథములను రెండింటిని వ్రాసినది. ఆమె తిరిగి ఆమెకాలలోను, జెర్మనీలో ఆక్స్ కాలలోను యుద్ధమైనప్పుడు గవర్న మెంట్ వారు ఆమె సలహాల ప్రకారము ఏర్పాటులు చేయించేరు. ఆమె మాట అంటే మిక్కిలి గౌరవముతోను ఆదరముతోను ఆమెడించేవారు.

ఈమె చూపిన ఆత్మసమర్థతాగ్రమునకూ, ఓర్పుదయ, కరుణ మొదలగు స్త్రీగుణ సంపదకూ, భూతదయకూ, క్లాఫిస్తూ విక్టోరియా రాణిగారు వ్రజములలో నిర్మితమైన క్రాస్ గురుతుగాఉండే (మతగురువు) ఒక అలంకారమును కానుకగా పంపేరు. టర్క్సునుల్తాకూడా విలువగల ఒక కంకణమును బహుమతిగా పంపేరు ఇట్లు మెప్పునుపొంది లోకోపకారము నకు మానవ సేవకు తనశక్తిని ధారపోసిన ఈమె 90 సం. పూర్తిగా జీవించి 1910 ఆగస్టు 13 తేదీన ఈ భౌతిక శరీరమును విడిచి శాశ్వతమైన ఆనందమును పొందుటకు ఆనందమయనిసన్నిధి చేరినది. ఆమె శరీరమును స్మశాన భూమికి తీసికొని వెళ్లేటప్పుడు ఇంగ్లాండ్ ఉండేవారు బయటకు వచ్చి గౌరవము చూపుటకు కరస్సులను వంచి నిలబడి ఆమెమీద పూజంతులను సమర్పణ చేసేరు. అలాగే జాండ్రెయా రాణిగారు ఒక పూ పంపేరు. వీరులందరు ఆమెనుసాగనంపినారు. ఆమె చతుర్థము చాలినది కాద

కొ

100

కృష్ణానదివరదలు.

వైస్ర రక్షణదేవతాగ్రామముల గతి

లాకుల, కాలువల, పైనుండి వరదలు పొయ్యట.

I

గుంటూరుజిల్లా సంఘాధ్యక్షులు వి. భావనాచార్యులు గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

సేనీరోజు ఉదయము 9 గంటలకు బయలుదేరి తాడే పల్లి సేవనలో రెండుదిగినాను. నా నిమిత్తమొక బంటి యెద్దుబండి సిద్ధముగనుండెను. దానిపై పోలగంపాడు పోలిని. అక్కడినుండి మొయి కాలువ కట్టవరకు రోడ్డు 4 అడుగుల నీటితో 4 ఫలాంగుల పొడుగున మునిగి యున్నది. బండి వదిలివేయ కలసి వచ్చినది. కొండమీద మార్గమున నెంతో కష్టముతో కాలువ కట్టవరకు పోలిని.

వడమటి మెయిన్ కాలువపట్టి.

రోడ్డుమీదనుండి మొయి కాలువలోకి నీరు పోతుండ కొందరు కూలీలు అడ్డకట్టవేయుచున్నారు. కాలువలో నీరు పూర్ణముగ నున్నది. పాడ్డు స్థానము తూముల పాభాగము నకును నీటి మట్టముకు మధ్య స్వల్పమగు నెడమున్నది. క్రింది భాగమున కాలువలో పడియున్న వరదనీరు ఎగతెట్టుట కల నీనీరు శీఘ్రముగ ప్రవహించుటకు వీలు కలుగలేదు.

పాడ్డు స్థానము

కృష్ణలోనుండి వెదకాలువకు నీరువచ్చుటకు రెండు పాడ్డు స్థానములున్నవి. అందు మొదటి పాడ్డుస్థానమున కట్టియున్న పట్టు గోడకు పశ్చిమభాగముందు కృష్ణలో 29 అడుగులనీరున్నది. కృష్ణనీరుగోడలోనుండి ఉరుగుచున్నది. పాడ్డు స్థానములోనుండి కొంతభాగమున 6 అంగుళములనీరున్నది. కృష్ణ ఆనకట్టపయిన గమరమి 22 అడుగులనీరు పారుచున్నది. ఇంక రెండంగులముల నీరు రానున్నదని తెలియుచున్నది. అంతనీరే వచ్చునెడల దేశక్షోభకు మిలియుండదు. అక్కడ నొకలాకు గుమస్తామాత్రముకలదు. ఇద్దరు లేక ముగ్గురు కళాసులుకూడ నున్నారు. అందుగురు కూలీలమాత్రము సంచలలో నిసుకపోయియు వినిదముగ కాలము గడపుచుండిరి. ఈపాడ్డుస్థానముకు చెరువుకుగు నేమోయని భయమగుచున్నది. దీనికి చెరువు కలిగిన యెడలేపల్లె తొలలి తొలలికాలు సముద్రములోకి పోవలసివచ్చునని తోచుచున్నది. ఈ పాడ్డుస్థానవద్ద ఇంజనీరుగాని తగినంత మంది కూలీలుగాని లేరు. దీనిసమీపముందు నాత్రులు దీపములయినలేవు. తూర్పు పాడ్డుస్థానముకు కట్టినగతియే దీనికివట్టిన తరువాత ఇంజనీరుగ అధికారులు శ్రద్ధపుచ్చుకొందురు కాబోలును! ఈ సంగతులు క్షుప్తముగ తెలియ పర్చుచు వెజవాడ డిప్యూటీ ఇంజనీరుగారి కొక యుత్తర మిప్పుడె టపాకు పంపించినాను. వారు బహుశః రేపటి యుదయమున తగుశ్రద్ధ తీసికొనవచ్చును.

వరదలో మునిగియున్న గ్రామములు.

గుంటూరు తాలూకాలోని వరదలో మునిగియున్న వెలగపూడి, వెంకటపాలెం, కృష్ణాయపాలెం, తాళ్లపాలెం, లింగాయపాలెం, అప్పరాజుపాలెం, మలకాపురం, మందడం, ఉద్దండ్రాయని పాలెం, రాయపూడి, బోరుపాలెం, హరిశ్చంద్రపురం, వగయరా గ్రామములలో వీధుల వెంబడి నీరునిలకడ నియ్యకుండ పారుచున్నదట. ఆ గ్రామములనుండి నిన్నును మొన్నను వచ్చియున్న వీదజనులు తిరునాళ్లప్రజలవలె నున్నారు. ఈరోజు సాయంత్రం 8 గంటలకు పొగమోడకూత వినిపించి స్త్రీయరు దిగువోటికి వెళ్లినాను. సుమారు 2 లేక 3 నందల వీదజనులు నెక్కించుకొని మంగళగిరి దివ్యూటీ తహశీలుదారుగారు స్త్రీయరు ముందు భాగమున నాతురగతో నిలుచుండిరి. స్త్రీయరు ట్టునకు వచ్చిన వెంటనే చూపురతోనాను స్త్రీయరుదిగి. వారు చేయుచున్న మంచిపనికి వారి కభివందనములు చేయగా, అంధి తమ విధిగాయకకృత్యమనియు, తాము చేయుపనికి కభివందనార్హులము కామనియు, తమ శాంతవచనములతో చెప్పిరి. అంతట నేను వారి మకాముకువోయి వారు చూచిన గ్రామముల స్థితినిగురించి ప్రశ్నించినప్పుడు గ్రామస్థుల యిక్కట్లను కొంత గద్దెదన్నవముతో వివరించిరి.

స్త్రీయరుమీదినుండి దిగినజనులగతి.

జనలలో చాలరుంది తడిసి కణకుచుండిరి. వీరిలో వృద్ధులు, బాలురు, స్త్రీలును, గలరు. వారి ముఖముపైను జూచినవారికి మేడలు నీరగుననుట యతిశయోక్తికాదు. అది

వరకు దిగియున్న జనులు వారి నెదుర్కొనిరి. వీరును వారును కలసి వెదగ గుంపుగనుండెను.

మర్దుల మాశిక్యంగారు.

నీరు ఏలూరు నివాసులు. వైశ్యులు. వీరికి రేవులో కలప రుకాణమున్నది. అందుచే నీరు తరుచుగ నిక్కడనే యుండును. వీరి సత్వైతధర్మము ప్రశంసనీయును. వరద యూళ్లనుండి వచ్చియున్న వీదజనులకు వరదలారంభమయిన గడచిననెల 28-వ తేదీనుండి యన్నప్రదానము చేయుచున్నారమనయు నీ గ్రామములకేగాక పాతూరుగండిచే నీటి ముంపులోబడిన నూలేక్కి, రామచంద్రపురం, చిరాగుపూరు మొదలగు గ్రామములకు బోటులమీద బియ్యము, చింతపండు, ఉప్పు, మిఠవకాయలు, ఉల్లిపాయలు మొదలగు తినుబండారములను బంపియప్పడప్పుడు వీదలకుబంచివెట్టించుచున్నారు. ఇదిగాక రెండుమాసములనుండి చుట్టుపట్ల గ్రామములలో కలరామాత్రల నుచితముగ పంచివెట్టుచున్నారు. పయన చెప్పిన స్త్రీయరు రేవునకు వచ్చునప్పుడు వీరెదురుగపోయి వీదజనుల నెంతో దయతో తీసికొనిపోయి యదివరకే సిద్ధముచేసి యుండిన యన్నమును వెట్టి యాదరించుచున్నారు.

సర్కారుద్యోగియులు.

గుంటూరు డివ్యూటీ కలెక్టరు హాబిబుల్లాసాహెబు గారును, మంగళగిరి డివ్యూటీ తహశీలుదారు నందగిరి కృష్ణారావుగారును, వీరిక్రింది యుద్యోగియులును వరదలారంభమయినప్పటి నుండియు నిక్కడనేయున్నారు. వీరందరును లాకు న్యూవరిం టెండెంటు, వార్డు న్యూవరిం టెండెంటును, తాడేపల్లిగ్రామ మునపును ఎంతయో కష్టపడుచున్నారు. ఈ రోజు వయమున డివ్యూటీ కలెక్టరు గారు నూత క్కి వగయరా గ్రామములకు పోయి యున్నారు. డివ్యూటీ తహశీలుదారుగారి క్లర్కులు, కృష్ణరేవును కాచి కాచి 2 గంటలకు భాజనమునకువచ్చిరి. కడచినరాత్రి యంతయు డివ్యూటీకలెక్టరు డివ్యూటీ తహశీలుదారు లాకునూపరిం టెండెంటుగార్లు పాడ్డుస్థానవద్ద తిరుగుచుండిట్లు తెలియుచున్నది.

పాతూరుగండి.

పాతూరులోబడిన కృష్ణగండి మునుపటికంటె నెక్కివగ పారుచున్నది. ఈమధ్య కొన్నిరోజులు జనులకుగలిగిన శాంతి యడుగంటి మునుపటికంటె నిన్న నేడు జనులు భీతిల్లుచున్నారు. వెనుకటివరదలో ననగాజాలై యాఖరువారములో గండిపెట్టప్పుడు దానినిపూడ్చుటకు బయల్పించిన యంజనీరులు వరదలు తగ్గుటతోనే మరింతశ్రద్ధగ గండిపూడ్చుటకు బయలు అట్టుచేయక యాప్రదేశమునుండి వెదలిపోయిరిని తెలియుచున్నది. ఈ కారణముచేతనే గండి పూడినది కాదు. పాపము! తిరిగి వరద వచ్చునని వారనుకొని యుండరు. ఎట్లును నెంతజనులయిన వెట్టి గండిపూడ్చుకుంటుయు నిప్పటివరదలో మునుపటికంటె హెగండిచ్చుచుండుటయు, ఇంజనీరువారలోపమునక తీరదు. దీనికి వీరు తర వారులేల కానూడగ?

తెనాలిరేవున తాలూకాలస్థితి

ఈతాలూకాలో చాల గ్రామములు నీటిలో మునిగి, వేసియున్న వరిపయి యాకతుపోయినది. నాటుటకు నానున కనించినది. ఇతర ప్రదేశములనుండి నానును తెప్పించుటకు నారంభించగా తిరిగి వరదవచ్చినది. తెచ్చిననాను తయిల్లేన నులోకుల్ల పోవుచున్నది. వరినాటుకాలముగవదిపోవుచున్నది. వరదలవాధ ముందు లేకున్నను నీరవరతగ్గునరికి కనిము 15 దినములయిన పట్టును. ఈసంవత్సరము వరిసంబ పండదు. రెండు మాడు మాసములలో పండు వరిబాతి నేయియూ నున్నయెడల దానిని పయిచేయుటకు బ్రజలున ప్రోత్సాహ పర్చుచు లికావీలు కలుగుటకచ్చి సాయముచేయుటకును ఆనను ప్రాద నితర సాయములుచేయుటకును బ్రభుత్వమువారువ్యవహార కలసియున్నది.

వెదకాలువకు గండికట్టు ప్రయత్నము.

కృష్ణనీరు గండగుండ వెదకాలువలో ప్రవహించుటకు వలన కృష్ణవద్ద పాడ్డు స్థానములను, దుగ్గిరాల పాడ్డు స్థానములను భంగము కలిగుననెడి యుద్దేశ్యముతో కట్టెట్టె,

దుగ్గిరాలవద్ద, కాలువను తెగకొట్టుటకు ఎక్కికట్టినపు యంజనీరుగారు బయల్పించగ కలుగుటపడిరనియు, గల భాజనగునని భయముగలుగుచున్నదనియు, తంతి సమాచారములు వచ్చియున్న నిన్నటిదినము ఉదయమున జిల్లా కలెక్టరు గారి ప్రదేశమునకు బోయియున్న తెలియుచున్నది. నిజమయిన వస్త్రమాము రేపటిరోజున వెలియవచ్చును. దాని వివరము ముందు వెలుపబడెను.

II

వదియవ తేదీనతమ జరిగినసమాచారము ముందేతెలిపి యుండిని. 11-వ తేదీయుదయమునకు రివరుపోలీసువారు కొంతమంది వచ్చిరి. 10 గంటలకుగడికి శ్రీగుంటూరుజిల్లా కలెక్టరువారగారు దుగ్గిరాలకు దయచేసిరి. ఇంతకు ముందు గనే తెనాలితాలూకా తహశీల్దారుగారు ఎగువ గ్రామముల నుండి విచ్చేసిరి. శ్రీ కలెక్టరువారగారును ఎక్కికట్టినపు ఇంజనీరుగారును, శ్రీహానీబోదగారును కలసి కొంతసేపేది యో యోజన మొగించి ఎచ్చట గండికొట్టవలెననినను ఆయా ప్రాంతపు ప్రజలు తమయిక్కటల మొకడెట్టుకొనుచుండ హిరెల్లరునుకలసి ఎచ్చట కొట్టునునిననుదగ్గర ఆచ్చట కొట్టునున్నామని నెలవిచ్చిరి. మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటలకు విరామ మిచ్చిరి. కాలర మిక్కిలి ప్రమాదకరముగా పోవుచున్నది. కొలతబద్దలు మునిగిపోవుటచే కొలతతెలియుటలేదు. లాకుల సంగతి చెప్పవలసిగావున్నది. ప్రజలకష్టమంతకు మితిమీరుచున్నది. నీరుగ్రామములపై బడవండెడ్డుకట్టి లాగుటదు సరముగావున్నది. కాలువనీటిని ప్రక్కయూళ్లను చూచినప్రతి మానవుడును భీతిలటదక్కపై కృష్ణవలంబించిచూచుకొన్నెడను గానరావండీరి. కాలువకట్టలవెంటలు లాకులయొద్దను ఆహా గాత్రంబులు నిద్రలేక శ్రమపడు నీప్రాంతపుప్రజల జూచిన నెట్టికకనునకును మృదయము నీరుకాకమానదు. 11 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునై అధికారులు మువ్వరుకలసి “ఎచ్చటగండి కొట్టుట మిక్కిలము” అని ప్రతియుగివానిని ప్రశ్నించగా ఎచ్చట కొట్టుమనినను కష్టమగ పడుచుండినందున నెటులను చెప్పాలక ప్రతివారును మీ యిష్టానుసారముగా నొనరించువుదని చెప్పిరి. అంతట శ్రీ ఎక్కికట్టపు ఇంజనీరుగారు లాకులకును, గ్రామములకును దొనుమవచ్చును గాన త్వరితముగా నీరును వెడలగొట్ట వలెనని తొందరపెట్టుచుండినను శ్రీ కలెక్టరు వారగారు భయములేదు నెక్కికట్టవచ్చునని పైకృష్ణముచెప్పి మరలరేపుకచ్చెదనని సాయంకాలము 6 గంటలకు మోటారుకారుమీద గుంటూరుకు పయనమైరి. అంతట వెనుకటి దినములవలెనే రాత్రిపూట ప్రాణముల చిక్కబట్టుకొని కాలువలవెంట శ్రమపడుచుండిరి. రాత్రి ఒంటిగంటల యగు వరకు దుగ్గిరాల లాకువద్ద నీరు 2 అంగుళములు తరిగెను. కారణము విచారించగా వెదకలపూడి గ్రామమునకు సమీపమున మెయిల్ కెనాల్ తూర్పు కట్టకు గండిపడి ప్రవాహము తూర్పునకు మరలివడట. ఆనీరు దిగున వరదలో కలసివడి. వెదకలపూడి గ్రామమును ముట్టడించినది. మోరంపూడి మట్టడియగుటకు సిద్ధముగావున్నది. గండియిప్పటికి సుమారు 25-30 గజములై వడి. ఇంకను కట్టికోయిచున్నది. ప్రవాహ ముమితమైనది. వెజవాడ ఆనకట్టవైక 21 అడుగులున్నవి. ఈ ప్రవాహమును, క్రిందప్రవాహమును నేకమై పున విసంతయు జలయము గావింపుచున్నవి. వెదకలపూడి గ్రామజనులు చాలమట్టుకు మెయిల్ కెనాల్ కట్టవలెనని. తెనాలి, తహశీల్దారుగారాప్రాంతముల కరిగిరి. ఈనెత్తరపు వరదలు చూడ లోకమునంతయు నొక్క పర్యాయముయందునట్లొనగచుచున్నది. శ్రీ కలెక్టరువారగారు తిరిగి విచ్చేసి మెయిల్ కొంచెము తగ్గుటచూచి కొంతసేపుండి గుంటూరుకుకరిగిరి.

III

మా మంగళగిరి విలేజువని యొద్దనుండి. మాతాలూకా తహశీలుదారువారగు కష్టపూడి బ్రహ్మయ్య పంతులు గారును, డి. కె. ద్వయం ఇంజనీరుగారును, పాతూరు గండికి పూడ్చుటకై పరిచేయుచున్నారు. ఎక్కికట్టముల నెంత శ్రమపడినను గండి పూడుటలేదు. ప్రవాహము కృష్ణయై వెదగముప్రమువలె ప్రవహించుచు పాతూరు, గండిపాడ, కుంజన పల్లి మొల్లెపూడి, నూలేక్కి గ్రామములపై బడి, మిలిలేని నెట్టది కలుగజేయుటయే గాక పురవాసుల ప్రవాసులకేళెను. ప్రాణక్షయము. 9 వ తేదీని వేంకటపాలెం గ్రామమునాని కృష్ణానుభాగం వాగున కొట్టిగొనివచ్చి ప్రవాహపుష్కమున తుమ్ముకొనలలో తగులుకొని యెంతగా నూజిల్లాకలెక్టరుగారు తె.యశ్ రామ దొరవారు ఈప్రాణములు కాపాడివారని తెలియుచున్నది. ఇది చాల ప్రశంసనీయుము.

ఆంధ్రవత్రిక.

1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 13 వ తేది.

గురువారము.

కృష్ణవరదలు.

తగిలినకాలే తగులును, నేగిలినకొంపే నోగులును, అను లోకోక్తి నిజమయినది. వరదలపై వరదలు బంగారువంటిదేశమును బయలుచేసి వదలిపెట్టుచున్నవి. భయమిక లేదు. పడినయవస్థ పడితిమి. ఏనాలో తెప్పించి పైరు కొంచెమునకు కొంచెమైనను పెట్టుకుందమని రైతులు ప్రయత్నపడుచుండగా కృష్ణవేకి మరల హఠాత్తుగా విజృంభించి ఆకట్టుపై 22 అడుగుల యెత్తునకు పాటుచు గండగుండదూరుచు గ్రామముల నశింపజేసినది. గ్రామస్థులను దిక్కులేని ద్రిమ్మరులను చేసినై చినది. మేము ఈ రెండు మూడు దినములుగా ప్రకటించుచుండు తంత్రీవార్తలచుట్టయు లేఖకుల వార్తలను బట్టియు కృష్ణగుంటూరు జిల్లాలకు తటస్థించియుండు మహావిపత్తును మా చూసరులు గ్రహింపగలరు. వరదలు మనుష్యాశీనములుగావు. వానివలన నగు నష్టమున కెవ్వరిని దూరుటకు ఏలులేదు. కాని మనుష్యు డడ్డముతగిలి చేసిన ఏర్పాటులుండచోట్ల తగిన జాగ్రత్త తీసికొనకపోయినయెడల నతడు తప్పక నిందాపాత్రుడే. కృష్ణవరదలు క్రొత్తలు కావు. అప్పుడప్పుడు దర్శన మిచ్చుచునేయున్నవి. అట్టి సందర్భములలో డి. పి. డబ్ల్యు వారు ఒక్క లోపము చూపుటకయినను ఏలులేనిరీతిని పరిశ్రమ చేసి యుండవలసియుండెను. వారు తమధర్మమును పూర్తిగ నెరవేర్చియుండలేదని మా విలేఖరుల యుత్తరములవలన తెలియవచ్చుచున్నది. ఆ విషయమును జర్పించుట కింతకంటె నెక్కుడు శాంత సమయము కావలసియున్నది. ఇప్పుడు వెంటనే చేయ తగిన కర్తవ్య మూర్ఖించింపవలసి యున్నది. వారముక్రిందటి వరదలవలననే తూర్పు హైదరాబాదు లిసువర్త మూడు తూము లెగిరిపోయెను. ఇప్పటి వరదలు ఇదివరకొకటి మహావకారమేగాక పశ్చిమపు హైదరాబాదునకు భంగముకలిగిన ఒంకి చుచున్నవట. అచ్చటనిప్పుడు తగిన కెడ్డయధికారులు డి.పి. డబ్ల్యువారు లేరట! ఇది నిజమైనచో వారు త్వరలో మెల్లని పనిబానుదురుగాకయని నమ్ముచున్నాము. నరదలో జనులుకూడ కొట్టుకొనిపోవుచున్నారట. ఒక్క చార్పాగ్గని కలెక్టరు రాయగారు కాపాడి ఆంధ్రదేశ ప్రశంసకు పాత్రులను నారు. మంగళగిరి తహసీలుదారుగారు మిక్కిలి ససిచేయుచున్నారు. వరదలచే కొట్టుకొనిపోయిన యూళ్ళవారు తడిసితిప్పుతై వణకున కుంగిపోవుచు రక్షణలేక యనస్థపడుచున్నారు. ఎవ్వరో ధర్మాత్ములు కొందరు శ్రీయత ముద్దమాణ్యము వంటివారు వీరి యన్న పానాదులకు సహాయము లొనర్చుచున్నారు. ఇట్టిసంరక్షణయందు వారు బహు స్వల్పసంఖ్యాకులే కావలయును. వరదలచే పీడిత మగు దేశభాగమంతటను నుండు ప్రజలంతయు నొక్కచోటికి చేరజాలరుగాదా! కావున తెలుగు దేశమునకుగలిగిన ఈచుహా సూక్ష్మభమును దీర్చుటకు తెలుగుదేశమంతయు ప్రయత్ని పవలసినదే. కష్టము నేటితో తీరునదికాదు. వరదలొకవేళ పై వారుగ్రహముండి తగినను నీ సంవత్సరము పైరు కాబోదు. అనేకుల సర్వస్వమును గంగాభవాని కబళించియుండుటచేత ప్రభుత్వమువారు దండుదలచి రెమిషను లిచ్చినను కూటికిలేక మాధువారును

న్యనసాయమునకు సాహాయ్యములేక యత్నింపలేనివారును ననేకులుండగలరు. వీరింట్లను సర్వరక్షింపబడవలసి యుండును. ఇది నిజముగా నాంధ్రదేశమునకు పవిత్రకర్తవ్యము. ఇంటగెలిచి రచ్చలువలయును. దురవస్థలుపడు మన సోదరులకు సాయము చేయలేనివారిము లోకమున తలయెత్తికొన జాలము. కావున నీతరుణమున నైచ్చికముగా పరిశ్రమజేయ నియ్యకొనువాను ఉదార బుద్ధితో ద్రవ్యసాహాయ్యము నియ్యగలవారును కావలసియున్నారు. కొందరు చనువరుల ప్రోత్సాహమున మేముక జూడదవ సంరక్షణాధిని స్థాపించినారము. ఒక యాంధ్రసుతుడు రుద్రలతో దీని నుపక్రమించినాడు. స్థానికముగా సహాయసంఘ మేర్పడునని నమ్ముచున్నాము. ఎప్పుడును ముందుపడి పనికి బూను కృష్ణామండల సభవాదివరకే యిట్టి సంఘము నేర్పరుపకుండుట శోచనీయము. ఇప్పటికైనను ఉత్సాహమున కార్యాసక్తులై ఆంధ్రదేశమున ప్రజాసేవకులకు కొరతయింపదనుటను ప్రకటించు రని విశ్వసించుచున్నాము.

మహా సంగ్రామమునకు నాయత్వముపై న్యముల పన్నుగడలను ప్రకటించుట చేయరాని పనియగుటచేత విశేష సమాచారములు ఇప్పటిలో తెలియజాలవని వార్తల మాజూరుచేయ నేర్పడియుండు సంఘమువారు తెలిపియున్నారు. సాధారణ వార్తలుమాత్రముకొన్ని తెలియుచుండగలవు. ఆంగ్లభూమి ఆస్తియాపై విగ్రహము ప్రకటించినది. ఆస్తియామాంటి సిగ్రోను ముట్టడించి యన్నది. సర్వయావారు తన పాలిమేలను ధ్వంసముచేయకుండ వారిని మరియొకవైపునకు లాగ వశనని యుద్దేశముగాబోలును. ఉత్తరమున నీ యాస్తియా రుష్యావానికి చిల్లర పోరాటములలో నోడి తన సరిహద్దులలోని యొకపట్టణమును వదలి వెనుకకుజరగినది. జర్మనీవారు బెర్లియము ప్రాంసు జర్మనీలుకలియు తావుననుండు బెర్లియమునకుజేరిన ఆర్డెనుమండలమున బలముల జేర్చుకొనుచున్నారు. సాధ్యమయినయెడల బెర్లియము రాజధానియగు బ్రస్సెన్ ప్రవేశింప యత్నించుచున్నట్లుగ్రహింప దగియున్నది. ౩ వ బెర్లియములో జర్మనీవానికిది వరకొక్క విజయమైనను కలిగియుండక పోవుట చేతను జర్మనీనైనికు లుత్సాహ విరహితులుగా నున్నట్లు తెలియవచ్చుచేతను వీరు ఎక్కువసంఖ్యలుగ బెర్లియము చొచ్చుటెల్ల ఒక్కదెబ్బన నక్కడ విరుగుట కేయగునని యోచుచున్నది. మహా సంగ్రామమున నేడి యెట్లుగునో యెరువచెప్పగలరు. ఇర్మనీయుద్ధనావలు రెండు యూరోపు తూర్పు చివరనుండు డార్జెన్సు జలసంధివద్ద విదేశనావలను వెదకుచున్నవట. వీనికి త్వలోనే మోక్షముకలుగు నేమో. ఆఫ్రికాఖండమున దక్షిణ పశ్చిమపు ప్రక్కనుండు జర్మను అధినివేతముచొక్క తీర భూమికి మధ్యభాగమున నొక చిన్న బ్రిటిషుస్థానము కలదు. దానికానుకొని స్వకోపమాద్య బ్యాడరీట్టు బళ్ళు అను జర్మను పట్టణములున్నవి. ఆపట్టణములలోని జర్మనులు వానిని నడలిపోయినారట. బ్రిటిషు వారు వీని నాక్రమించికొందురా? ఇక నుత్తర సముద్రమున బ్రిటనే సర్వాధికారియైట్లు తెలియ వచ్చినది. వ్యాపారము దెన్నాళ్ళు దక్షిణాంగ్లండులకును నార్వే ఉత్తర ఇంగ్లండులకును నిరాంతరముగా జరుగుచున్నది. ఆంగ్లసామ్రాజ్యమం దంతటను నుత్సాహము దిన దినమును పెరుగుచునే యున్నది.

ప్రభుత్వమువారు ఫిబ్రవరిమాసపు జననమరణపు లెక్కల సారాంశమును ప్రకటించియున్నారు. తమయుత్తరపులో నీలెక్కలు మూడుమాసము లాలస్యమయినవనియు అల్లు ముందుకు కాకుండ శ్యానిటరి కవిషనరుగారు చూచుకొనవలసినదని యు మందలించినారు ఈలెక్కలను బట్టిచూడగా మనరాజధానియందు జిల్లాలలో పుట్టినవారి సంఖ్య 87,471 మృతినొందినవారి సంఖ్య 71,387. వేయింటికి పుట్టుక 28.2 మరణము 23.0. చనిపోయినవారిలో స్త్రీపురుషులు 100 కి 105.1 వంతునను పుట్టినవారిలో 100 కి 103.6 వంతునను లెక్కయగుచున్నారు. చావులకు కారణమైన ముఖ్యరోగములలో కలరావలన 5,580 గురును, మశూచకమువలన 3,256 గురును, ప్లేగువలన 951 గురును జ్వరములవలన 20,427 గురును గతించియున్నారు. ఈయన్ని రోగములును 1913 ఫిబ్రవరిమాసమున కంటె ససంవత్సరము ఫిబ్రవరిమాసమున నెయ్యిక్కువతీవముగానుండినట్లు తెలియుచున్నది. 11 తెలుగు జిల్లాలపైకి 7 జిల్లాలలో కలరాయుండ లేదనుట సంతృప్తిరము. ప్లేగు కర్నూలు, బళ్ళారి, చిత్తూరు, అనంతపురములలోనుండిట్లును జ్వరములకు విశాఖపట్టణము, కర్నూలుజిల్లాలు ఎక్కువమందిని ఆహూతి యిచ్చినట్లును తెలియవచ్చుట విచారకరము. మ్యూనిసిపాలిటీలలో పుట్టినవారిసంఖ్య 6,738 (3,403 గురు పురుషులు, 3335 గురు స్త్రీలు), మృతినొందినవారి సంఖ్య 8,134 గురు (4,104 గురు పురుషులు, 4030 గురు స్త్రీలు), వేయింటికి పుట్టుకలు 33.7, మరణములు 40.5 ఈయంకెలనుబట్టి గ్రామసీమలలో పుట్టుక యెక్కువ, మరణము తక్కువ యనియు, పట్టణములలో పుట్టుక తక్కువ మరణము ఎక్కువ యనియు తేలుచున్నది. ఇది ముఖ్యముగా పట్టణవాసులు గమనింపదగినది. సమయము దొరికినపుడెల్ల గ్రామప్రదేశములకు బోయి ఆయువును వృద్ధిచేసికొన బ్రయత్నించుట తమకు నవసరమనుట వారు గ్రహింపదగినది. ఆవవాని, నంద్యాల, గుంటూరు, బళ్ళారిపురములు మశూచకముచే మిక్కిలి నష్టముపడిన స్త్రీలెక్కలు చెప్పుచున్నవి. కావున నామ్యునిసిపాలిటీలవారు హెచ్చరిక గొనదగియున్నారు. జ్వరముల విషయమున కర్నూలు, నంద్యాల, తెనాలి, విజయనగరములు ప్రాముఖ్యతగాంచియున్నవి. మనదేశమున కన్నిటికంటె ప్రబలశత్రువుజ్వరము. దానినడండుటకు ప్రభుత్వమువారు కొంతప్రయత్నము చేయుచున్నారనుట నిజమేకాని ఇంకను నెంతోప్రయత్నము జరుగవలసియున్నది. ప్రజలు తెలివితో తోడ్పడినగాని ఫలము బాగుగ కలుగదు. కావున పరిశ్రమ యవసరము.

సంద్యాల మ్యునిసిపాలిటీలో మూడు వార్డులును నలుగురు నిర్వచిత సభ్యులును నూడువారు. ఆపురమునందలి ప్రజాపరసాధుమును ఆపురపుమ్యునిసిపాలిటీవారును కోరినందున నిప్పుడు ఫేటయను వార్డు రెండువార్డులుగా విభజింపబడినది. నిర్వచిత సభ్యుల సంఖ్యమాత్ర మెప్పటివలే నాలుగే. ఈ సంఖ్య మారనప్పుడు అనవసర విభాగము లేలయని సభుకలెక్టరుగా రభిప్రాయపడిరి. కాని ప్రభుత్వము వారు ఒక్కొకనిర్వచిత సభ్యున కొక్కకవార్డును నియమించుట తమ కామోదనీయమని తెలిపి యున్నారు. ఇది మంచిపద్ధతయనియే తోచుచున్నది. దీని ననుసరించి యొక్కొకవార్డున కొక్కొకడ జవాబుధారి యగుచున్నాడు. పూచీవిభజన ముండిన కార్యోత్సాహ ముండదుగాన వార్డులు చిన్నవిచేయవలసి వచ్చినను చేయవచ్చును. ఒక్కవారుకే అనేకులను నియమించుట ఘానివేయుటయే మంచిది.

బరోపా మహా సంగ్రామము

ఇంగ్లండు ఆస్త్రియాపై యుద్ధము ప్రకటించుట.

ఆస్త్రియా మాంటినిగ్రోను ముట్టడించుట.

ఆధునిక కురుక్షేత్రము.

ఇంగ్లాండు.

ఇంగ్లాండు శాంతిగనుండుట.

ఆహార పదార్థములు చవుకగుట.

లండను ఆగష్టు 11:— ఇంగ్లాండునందంతటను శాంతిగ నున్నది. ఆహారపదార్థముల ధరలు దొరతనమువారి కేర్పరచిన వానికంటె తక్కువగ నేయున్నవి. ఇందుచే దొరతనమువారి యేర్పాటు అనవసరముగ నున్నది. చేపలును పండ్లును బహు చవుకగా నున్నవి.

క్రోత్తవారు సైన్యముల జేరుట.

దేశాంతరముల యుద్ధము.

క్రోత్తవార సేతులు సైన్యమునందు జేరుచున్నారు. ఇంతకుముందు టెరిటోరియల్స్ దేశాంతరములందు యుద్ధము చేయ నొప్పకొనిరి. క్రొత్తగా జేరిన సైనికులనుగూడ నితర దేశ ములందు యుద్ధముజేయుట కొప్పకొనవలసినదిగ కోరుచున్నారని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

స్వచ్ఛంద సైనికు లొప్పకొనిరి.

దొరతనమువారు కోరిన ప్రకారము స్వచ్ఛంద సైనికులు పటాలములకు పటాలములు ఇతర దేశములందు యుద్ధము చేయుట కొప్పకొనెదరని తోచుచున్నది.

బ్రిటిషు యోడలకు భయములేదు.

హంగరీలోని బ్రిటిషువారి కాన్సల్ జనరల్ గారు ఇట్లు తెలియజేయుచున్నారు. బ్రిటిషువారి ఓడలకు విరోధులెట్టి నిర్బంధమును గలుగ జేయలేదు.

జర్మనీవారి యుద్ధక్రమము.

ఆహ్వాన పట్టుకొనుట.

ఆహ్వానలో నొకనిని బెల్జియంవారు పట్టుకొనిరి. వాని వద్దనున్న మాన్యుక్రమము జర్మనీవారు ఆగష్టు 8 తేదీకి బ్రెస్లెల్ను పట్టణమును రి తేదీకి తిరిపట్టణమును జేరుట కేగవలసినిరని తెలియుచున్నది.

టోగోలోని ఇంగ్లాండు బ్రిటిషువారి రాక్రమించుట.

బ్రిటిషువారు టోగోలోని ఇంగ్లాండును ఆక్రమించిరి. ఇచ్చట 3000 మైళ్లదూరమువరకు వార్తలసంఘ జాలితీరేలేని తంతి కార్యాలయ మొకటి యున్నది. అది బ్రిటిషువారి స్వాధీనమాయెను.

సౌతుమిద్గండు పటాలము.

లండను ఆగష్టు 11:— సౌతుమిద్గండు గుత్తపు పటాలములలో మొదటిపటాలముగారు దేశాంతరములందు యుద్ధము చేయుదుమని చెప్పిరి. ఈ పటాలమునందు మూడు రెజిమెంటు సైన్యములును ఫిరంగులును గలవు.

జర్మనీయుద్ధపుటోడలు.

లండను ఆగష్టు 12:— వార్తా ప్రకటన ఆఫీసువారిట్లు తెలియ జేయుచున్నారు. గొయిలెక్ బెస్టా అను జర్మనీవారి యుద్ధపు టోడలు దాకడెలన్న జలసంధి యందు దాగి యున్నవని తెలియుచున్నది. వానిని ధ్వంసముచేయుదురని అనుకొనుచున్నారు. అట్లు చేయుటకలస వర్తకమున కుండెడి యాటంకపు తీరును.

4700 మంది సేనలొ జేరుట.

దొరతనమువారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు. కేచెనరు గారి హెచ్చరిక ననుసరించి జను లుత్సాహముతో సైన్యమున జేరుచున్నారు. సోమవారమునాడు 12 గంటల కాలమునందు 4700 మంది సైన్యములొ జేరిరి. ఈ క్రొత్త సైన్యము

నెట్టు ఏర్పాటు చేయవల ననునది కేచెనరుగారు నిర్దేశించి జేసిరి. స్వచ్ఛంద సైనికులు చాలమంది యుండుటజేసి నీయేర్పాటులు గావింప వీలుగలిగినది.

స్వచ్ఛంద సైన్యముల యేర్పాటు.

లండను-ఆగష్టు 12:— కేచెనరుగారు స్వచ్ఛంద సైనికుల జేర్చుచుండిరి. ఈ సైన్యమునందు 6 పటాలములుండును. స్కాట్లాండు దేశమును కాల్యమువారును అల్బర్న హిటువద్ద జేరుదురు. తూర్పుపటాలములు మారక్కో వద్ద జేరును. పశ్చిమ పటాలములు సాలిస్బరీ మైదానముమీదను విస్ట్ ండు వారు క్యూరావద్దను జేరుదురు. ఉత్తరపటాలములు ఎక్కుడజేరవలసినదనియు సిరపడలేను.

వెల్లింగ్టన్ ప్రభువు జ్ఞాపివచ్చుట.

వార్తాప్రకటన ఆఫీసువారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు. క్రొత్తగా జేర్చుచున్న సైన్యములలో నొక పటాలమునకు వైట్ ఫటాలమును జేరిరి. ఇందువలన స్పెయిక్ దేశమునందు తూర్పును వెల్లింగ్టన్ ప్రభువు నడవేయుద్ధము జ్ఞాపివచ్చుచున్నది.

సేనలు సమకూర్చబడినవి.

టెరిటోరియల్ సేనల సమకూర్చబడియు ద్వైతస్వంత రమును గలుగులేదని దొరతనమువారు తెలియజేయుచున్నారు. ప్రతిపటాలమునందును నిబంధనల ప్రకారముండవలసిన వారందరును నున్నారు.

బర్లింగుహాము జర్మనీయోడలు ముంచుట.

ఇదివరలో బర్లింగుహామును బ్రిటిషుయుద్ధపుటోడ జర్మనీవారి సహ మేరైన నొకదానిని ముంచివేసెనని తెలిసియుండెన గద. దానివిషయమై స్టేట్సుమాన్ ప్రతికానిలేధకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. విరోధుల నాకాదశము సమీపించునపుడు వానిగొట్టులు మాత్రమే వైకగనబడుచుండెను. జర్మనీవారియోడలు వచ్చుచున్నవని తెలియనివానివలె బ్రిటిషువారి యుద్ధపుటోడలు వేగముగ బోవుచుండెను. జర్మనీవారి యోడలలో ముందుగనున్న సహ మేరైక్ యోడ సమీపింపగనే బర్లింగ్హామును బ్రిటిషుయోడ దానిమీదికి విసురుగబోయి గొట్టుముల విరుగగొట్టెను. వెంటనే మిగిలినవి పారిపోయెను. గొట్టుముల పోవుటచేత దారి తెలిసికొనకలక జర్మనీవారి సహ మేరైక్ నీటివైకివచ్చెను. వెంటనే బర్లింగుహాము అను నొడ దాని మీద ఫిరంగినికాల్చి వైభాగమునంతను చీల్చెను. అప్పుడు సహ మేరైక్ యోడ మునిగిపోయెను.

అల్బేటావారి దేశభక్తి.

అల్బేటావ్రజలు మత్పదేశమునకు 5000000 ము సెయిల ఓటుబియ్యము నిచ్చిరి.

దక్షిణాఫ్రికా.

సామ్రాజ్యసైన్యము తీసివేయబడును. లండను ఆగష్టు 11:— కేటెట్రక్ నందు దక్షిణాఫ్రికా దొరతనమువారిట్లు ప్రకటించిరి. దక్షిణాఫ్రికా దొరతనము వారి సలహామీద సామ్రాజ్య దొరతనమువారు తమ సైన్యముల దీసికొనిపోవ నున్నారనిరి. దక్షిణాఫ్రికా దొరతనమువారు తమ దేశమును సంక్షోభచెడమని యొప్పకొనిరి. దేశసంరక్షణార్థము సామ్రాజ్యసైనికులస్థానే కావలసిన సైన్యము నాయత్రిము జేయుదురు.

పటాలములవారు దేశాంతరముల పోవుట.

లండను ఆగష్టు 12:— లంకా మేర ఫ్యూజిలీయన్లందు నెం 7 రు, నెం 8 రు, పటాలములవారును టెరిటోరియల్ ఫిరంగి పటాలములలో నెం 5 రు నెం 6 పటాలములవారును దేశాంతరముల యుద్ధము జేయుదుమని చెప్పిరి.

సముద్రముమీద బ్రిటిషువారి యాధిక్యత.

హార్విచ్, యెగ్గురులకును న్యూకాసిలునుండి నార్తే దేశమునకును యోడల రాకపోకలు జరుగుచున్నవి. ఇందుకే సముద్రముమీద బ్రిటిషువారి యాధిపత్యము స్థిరపరుపబడినది హార్విచ్ నుండి హాలెండులోని హూక్ నకు యోడల రాకపోకలెప్పుడును జరుగుచు నేయుండెను.

ఆహారపదార్థములు చేరవని.

డెన్మార్కు దేశమునుండి ఆహారపదార్థములు ఓడల మీద వచ్చిచేరవని.

ముఖ్యవిషయములు తెలియజేరుట.

వార్తాప్రకటన పాఫీసువారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు ఇప్పటిపొట్లాటసమయమున ముఖ్యమైన విషయము లెవ్వియు తెలుపబడజాలవు. బ్రిటిషు సేనలగూర్చిగాని లేక వారిలో గల సియున్న రాష్ట్రములవారి సేనలగూర్చిగాని తెలియనీయుండుట సహజమైయున్నది. విరోధుల సేనలగూర్చియు నీ కారణమువలన నేమియు తెలియదు.

కెనడాలో సైన్యమున జేర్చుకొనుట నిలుపబడినది.

కావలసినసంఖ్యకన్న నెక్కువమంది చేరుటచే కెనడా యందు క్రొత్తవారిని సైన్యమునజేర్చుకొనుట నిలుపబడినది. ఇంతే కాక సైన్యములోని అనేకపటాలములవారు యుద్ధమునకు బోవుదమని చెప్పిరి.

ఆస్ట్రేలియావారి యుత్సాహము.

ఆస్ట్రేలియానందు క్రొత్తవారు యుత్సాహముతో సైన్యమునందు జేరుచున్నారు.

బ్రిటిషువారికి మాంసము.

క్వీన్స్లాండు వారు క్రేటుబ్రిటునువారికి మాంసమును సరఫరాచేయుటకు చట్టును సేర్పాటుచేయుచున్నారు.

కర్నలు విటకరుగారు.

లండను ఆగష్టు 11:— కేతచిన మేనెలలో ఏవో నేరముపై దొరతనమువారు కర్నలు వికటరు గారికి ఆరు నెలల శిక్ష విధించిరి. యుద్ధము ప్రారంభమైనతరువాత ఈయనను విడుదలచేసిరి. ఈయన తనంతటతానే యుద్ధమునకు వెళ్లిగనని చెప్పినాడు.

జర్మనీ.

జర్మనీవారున్న ప్రదేశము.

దొరతనము వారి కేర్పరచిన వార్తా ప్రకటన పాఫీసు వారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు. జర్మనీవారి సైనికులలో చాల భాగము పడమటి సరిహద్దునందు జేరుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. వారు ధమోన్విల్లు మొత్తము లీక్షవరకును వ్యాపించి యుండిరి. లూరెయినునందు కొద్దిసాటి సైనికులు మాత్రమే గలరు.

జర్మనీసేనలు నామూరుమీదికి వచ్చుట.

లండను ఆగష్టు 11:— లీక్షనకు పడమటనున్న హెన్రెయిట్టాను జర్మనీవారు బహుభాగ్రతతో శోధించుచున్నారు. నామూరు పట్టణమునైన వాయవీమానములు దిరుగుచున్నవి. జర్మనీవారి గుత్తపుటాలములు ఈ పట్టణము మీదికి వచ్చుచున్నవి. వానివెనుకనే కాల్యలమును వచ్చుచున్నది. టిరమ్యంట్లవద్ద గుత్తపుటాలములకు యుద్ధముజరిగెను.

లాండెను జర్మనీవారు స్వాధీనపరచుకొనిరి.

లీక్షనకు పడమట 24 మైళ్ల దూరములోనున్న లాక్ డెను 6000 మంది జర్మనీవారు స్వాధీనపరచుకొనిరి. వీరయొక్క ఫిరంగులుగూడనన్నవి. ఈందు నొప్పుయొక్క మొత్తక జరుగనున్నదని తెలియుచున్నది.

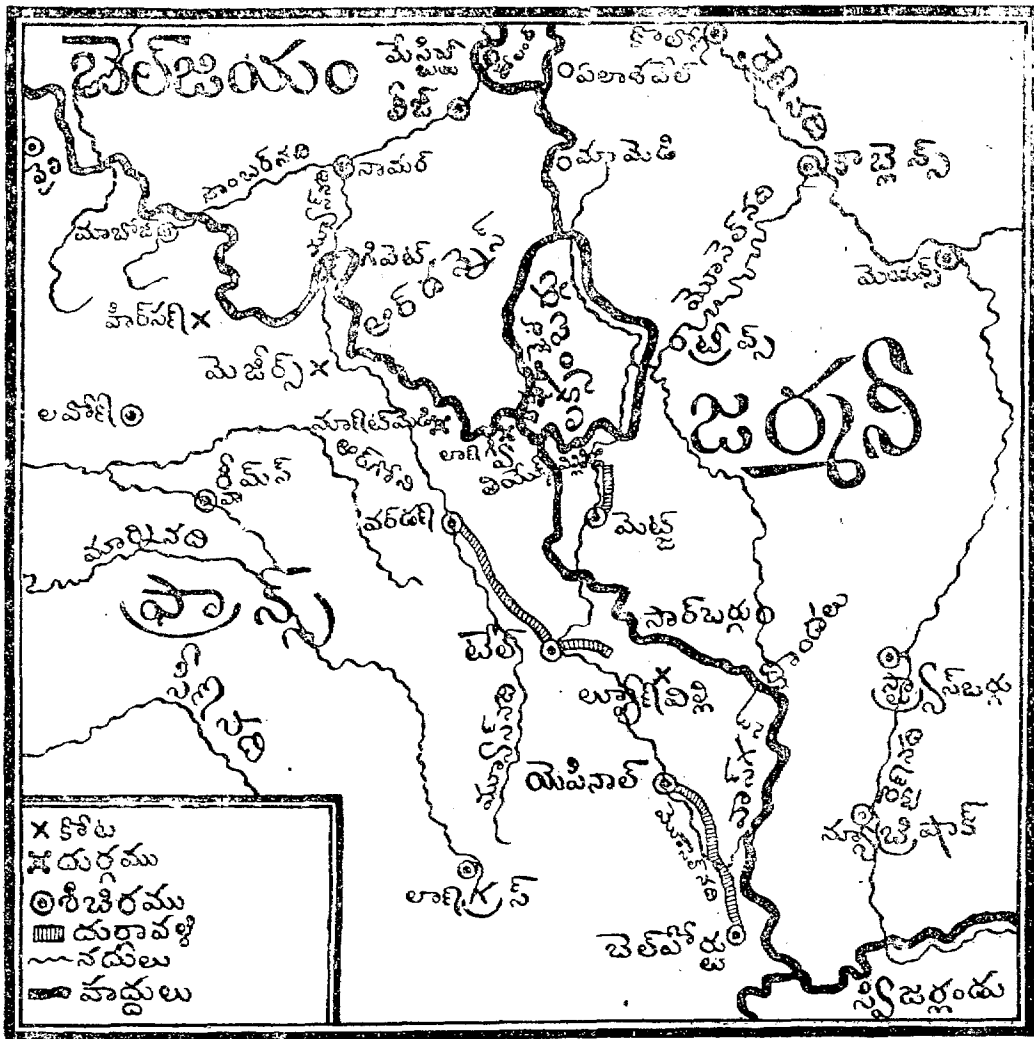
జర్మనీవారు వెడలిపోవుట.

జర్మనీవారు స్వాకస్యండు, ల్యూడెల్జీజ్ట్ అను రెండ ప్రదేశములనుండియు వెడలిపోయినని కేటెట్రక్ జేసె యొక వర్తకపుటోడవారు చెప్పుచున్నారు.

గుత్తపుటాలముల యుద్ధము.

లండను ఆగష్టు 11:— జర్మనీవారి సేనలు లీక్షనకు బెల్జియం దేశమధ్యమునకు నడుచుచున్నారు. జర్మనీవారి గుత్తపు దేశములు ముందునకు వచ్చుచున్నవి. బెల్జియం క్రెయ సేనలు ముందుభాగమునందంతటను గుత్తపు దేశములవారి యుద్ధము చేయుచున్నారు.

బెల్జియం ఫ్రాన్సు జర్మనీ సరిహద్దులపటము.

యూరపునగ్రామమునందు ప్రస్తుతము లీజు పట్టణముపై ప్రజల యోచనలు మరలుచున్నవి. అచటను 20,00,000. వైనికులకు మహాసంగ్రామ మొకటిరెండుదినములలో జరుగనున్నది. కాన యాపట్టణపు సంతోష చరిత్రమిచట ప్రాయబడినది. లీజుపట్టణము బెల్జియము రాజ్యమునందలి లీజుమండలమునకు ముఖ్యపట్టణము. అది మ్యూసునదియొద్దనున్నది. పృథ్వాన మహాధిపతికి వాస్తవము. వర్తమాన కాలమునందు బెల్జియము నందలి పరిశ్రమలకు ముఖ్యస్థానము. యుద్ధోపకరణములు విశేషముగ జేయబడుచుండునుగాన యిర్మింగుహమును బోలియున్నది. లీజు సంపదలకు, సమీపమునందున్న బొగ్గుగనులు మూలము. ఆగనులు పడమటనున్న సెరంగునుండి ఉత్తరమునందున్న హార్ట్లెబర్గకును వ్యాపించియున్నవి. సెరంగునందుకాకైలు కంపెనీవారి యంత్రాలయములు గలవు.

ఫ్రెంచివారు 1794 సం॥ నందు మరమునపాడుచేసి కొల్లబెట్టిరి. 1802సం॥ కొత్తమరము నిర్మింప బడినది. పట్టణ పరిసరములు వాటలు సుందరముగ నుండును. అచ్చట నొక సుప్రసిద్ధమైన సాంకేతికశాళి గలదు. ఆకశాళియందు సకలకళలు నేర్పబడును.

లీజు పట్టణము సురక్షితమైన దుర్గము. అచ్చటను 12 కోటలుగలవు. బార్మను, ఎలిగ్ని, ఫ్లెరాక్, చాడుఫాం, టెక్ ఎంబోర్గ, బోక్సెల్స్ ఆనునాడుకోటలు కుడిప్రక్కను, పాంటిస్సి, లయర్సు, లాంటిక్, లోన్సిక్, హోల్లొక్, స్టెమూర్ దుర్గము లెడమవైపునను గలవు. ఈకోటలు బ్రిటాన్ హెంటు సేనాధ్యక్షుని నిగ్రాహకత్వముక్రిందను నిర్మింపబడినవి. కోటలన్నియును గట్టిగా నిమెంటుతో గట్టబడి వానియందు మంచిఫిరంగు లమచ్చబడినవి. కోటకోటకు నడుమను నాలుగు మైళ్లదూరమునందు. కోటలను గాపాడుటకు 25 000 వైనికులు గావలసియుండును. పట్టణమునందు 1904 నందు 1,63,582 ప్రజలుగలరు. లీజునదియొద్దనుండుటవలన లీజుపేరువచ్చి యుండును.

జర్మనీవారియుద్దేశము.

లండను ఆగస్టు:— టయుమ్ముప్రతికకు సంబంధించిన యుద్ధప్రణాళి దొకటియు వ్రాయుచున్నాడు.

ఆల్సేసులో రెయినునందు తమ సేనలజేర్చుట జర్మనీవారు మానుకొనిరి. ఆరైనునునందు జర్మనీవారివైద్యము చాల వరకు జేర్చబడి యుండుటచే ఆమర్గమున మందుకు నడకురని తెలియుచున్నది.

ఇట్లుచేయుటవలన జర్మనీవా రేవైపునవైనను తమ విరోధులను గొట్టుటకు వీలుండును. ఒక్కసారి యొడించిన మీదట తరిమితిమికిట్టి ఫ్రెంచివారి ధైర్యసాహసముల చెడర గొట్టవలెనని వారియద్దేశ్యము.

యుద్ధమునకు ప్రజలసామ్యు దీసికొనుట.

బెల్జియంలో నిలు ప్రకటించబడెను. యుద్ధమునకు కాకల సిగ్నసామ్యు అప్పుగనిచ్చుట ప్రజలధర్మము. అందుచే నేవింగ్సు బ్యాంకిలోనున్న 15000000 పానులును తీసికొనబడును.

జర్మనీయుద్ధనావలు.

లండను ఆగస్టు 12:— “గోడెను” “బ్రెస్లాను” అను జర్మనీ యుద్ధనావలు డార్జెల్లు జలసంధిలో శత్రువుల స్త్రీమయలను పట్టుకొనుటకు వెడలుచున్నవి.

జర్మను ఖయిదీలు.

ఆహారము లేకపోవుట.

కలకత్తె ఆగస్టు 12:— బెల్జియములో పట్టుకొనబడిన జర్మను ఖయిదీలు తమకు ఆహారములేదని మొర పెట్టుచున్నట్లు

ను,ఆకలిచే బాధపడుచుండుటచే జర్మనుసోల్దరులు శత్రువులకు లొంగిపోవుచున్నారనియు, స్త్రీలుమానుప్రతికకు ప్రత్యేకము వాస్తవమైనది.

ఆంగ్లేయుల యుత్సాహము.

ఇంగ్లండులో జనులుత్సాహపూరితులై పనిచేయుచున్నారు. యుద్ధములో దెబ్బలుతగిలినవారికి వైద్యసహాయము చేయుటకు కొందరు ధనమిచ్చిరి. కొందరు ఆహారపదార్థముల నిచ్చిరి. ఇవన్నియుకలిసి అవసరమయిన వానికంటె మించి పోయినవి.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయాసేనలు.

ఆల్ సేనును ప్రవేశించుట.

ఆస్ట్రీయా వారైద్యములు ఆల్సేసునందు ప్రవేశించి నటుల దెలియుచున్నది.

కోటలు ధర్మముగ నున్నవి.

లీజుపట్టణము కోటలింకను పట్టుబడలేదని ఆనుకొనుచున్నారు.

రుష్యా ఆస్ట్రీయాలయుద్ధము.

ఆస్ట్రీయావారు వెడలిపోవుట.

రుష్యా దొరతనమువారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు— ఇదివరలో ఆస్ట్రీయావారికిని రుష్యావారికిని జరిగిన చిన్నియుద్ధములలో రుష్యావారు కలుపొందిరి. ఈ కారణమున ఆస్ట్రీయా వారు రాష్ట్రవిలాఫ్ నుండి వెడలిపోవుచున్నారు. ఇది గతీషియా దేశపు సరిహద్దులందు లక్సెంబర్గుకు సమీపమున నున్నది.

మాంటనిగ్రో ముట్టుడి.

లండను ఆగస్టు 11:—ఆస్ట్రీయావారు మాంటనిగ్రోను ముట్టుడి వేయుచున్నారు. మాంటనిగ్రో దొరతనమువారు తమ దేశములోనున్న జర్మను రాయబారికి ప్యాసుపోర్టును ఇచ్చినారు. (ఆనగా వెల్సెపోయ్యుని చెప్పట).

బెల్జియము

దేవాలయమున నిప్పుముట్టుకొనుట.

స్త్రీలు బాలికలు త్రొక్కుకొని చనిపోవుట.

లండను ఆగస్టు 11:— బెల్జియముదేశములోని లవురీ పట్టణమునందలి క్రయిస్తవాలయమున నుపాసన జరుగుచుండగా నిప్పుముట్టుకొనెను. అంతట లోపలగూరుచుండిన వారిలో నెద్దకల్లోలముపుట్టి ఒకరినొకరుత్రొక్కుకొని14మందిస్త్రీలును, బాలికలును చనిపోయిరి. ఏబదిమందికి దెబ్బలుతగిలినవి.

లాండనును బెల్జియము వారాక్రమించుట.

లండను-ఆగస్టు 12:—లాండనును బెల్జియంవారు మరల స్వాధీనపరచుకొనిరి.

శవరణ

వార్తాప్రకటన పాక్షీనువారు నిన్న ప్రచురించిన దాని యందు జెప్పబడిన ఇన్నీనది బెల్జియం దేశములోనిది. ఫ్రాన్సు లోనిది కాదు.

బెల్జియము సేనలు.

లండను ఆగస్టు 12:— ముందుపోయిన బెల్జియము సేనలవచ్చి నెద్దసేనలో కలియుచున్నవి. బెల్జియము దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

ఫ్రాన్సు

ఫ్రెంచివారి ప్రకటన.

కోటలు సురక్షితముగ నున్నవి.

లండను ఆగస్టు 11:—ఫ్రెంచిదొరతనమువారిట్లుప్రకటించిరి—లీజు మొదలుకొని బెల్జియావరకు నున్నకోటలన్నియు సురక్షితముగ నున్నవి. చీకటియందు జర్మనీవారిలో కొద్దిమందిమాత్రమే లీజుపట్టణమును ప్రవేశించిరి. ఫ్రెంచివారికిని జర్మనీవారికిని చిన్న చిన్న యుద్ధములు జరిగెను. ఇవి అంతగా ముఖ్యమైనవికావు. జర్మనీవారితో పోరాడినపుడెల్ల ను ఫ్రెంచి గుఱ్ఱపురౌతులు తమ యాధికృతను వెల్లడించిరి.

హాలండు.

ఫిరంగి మోత విపరీతము.

లండను ఆగస్టు 12:— హాలండుదేశమునందలి లింబర్గ పరగణాలోని మాస్ట్రీచ్చినుండి ఈ క్రింది తెలిగ్రామవచ్చినది:— నేటి ఉదయము ఫిరంగుల మోత విపరీతముగ వినవచ్చినది. మోత ట్రాంగెను పట్టణముపై పునుండి వచ్చినది.

ట్రాంగెను బెల్జియముదేశమునందలి లీజు పట్టణమునకు 20 మైళ్లదూరములోనున్నది.

హిందూ దేశము

సిన్ధూ

ఇంగ్లండు ఆస్ట్రీయాపై యుద్ధము ప్రకటించుట.

సిన్ధూ ఆగస్టు 12:—ఇంగ్లండు నిన్న రాత్రి ఆస్ట్రీయా మీదకూడ యుద్ధమును ప్రకటించినదని సిన్ధూనగరములోనున్న వార్తలపరీక్షకునిద్వారా తెలియవచ్చినది.

భారతీయుల రాజభక్తి

మహారాజుల సహాయము.

సిన్ధూ ఆగస్టు 11:— తాము సహాయము చేయుదుమని తెలియ జేసిన సంస్థానాధిపతులు గాక ఈక్రింది వారును తమ రాజభక్తిని చూపుచు సహాయము చేయుదుమని తెలియ జేయుచున్నారు:—

జయపూరు, కృష్ణనగరు, కాశీ, విజవాడ, శత్రువురము, తిరువాన్కూరు, పన్నా, లాకౌలీ, దంగరుపురము శాఖాయ, ఆక్షైగరు, సిర్పియిందీ మహారాజులు, జేయోరా, బయోని నవాబులు, సీతాబాయి దేవాను, జాబను, మానిపురము, పుదుక్కోట ఆకల్ కోటరాజులు. గొండాలు భూమారు సాహెబు, భావలుపురము, ఫరిదకేటే, బాల్యారు దర్గాములు. వీరిలో చాలమంది తమ సేనలతో స్వయముగవచ్చి సాహాయ్యముచేయుదుమని తెలియజేసిరి.

దక్షిణసామంత్యము.

విజయనగరము వారి రాజభక్తి.

విజయనగరము ఆగస్టు 12:—విజయనగరములో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు విరుద్ధముగా గాజుపత్రిక తెలుపుటకు చేతనయిన సాహాయ్యము చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నామని తెలుపుటకు బ్రిటీషువారికి జయముకలుగుగాకయని ప్రార్థించుటకు సభజరిగినది. సభకు చాలమంది వచ్చిరి. విజయనగరమువారి రాజుగారు ఆధ్యక్షులునుండి, ఇట్లుపద్యనింది:— మనకు తెలియవచ్చుచున్న వార్తలను బట్టి బ్రిటీషువారికి వారి పక్షములోనే చేరియున్న ఇతర రాజ్యములవారికిని జయము కలుగుచున్నట్లును జగ్గనీవారికి అపజయము కలుగుచున్నట్లును, వారి సేనలు నాశనమగుచున్నట్లును అగపడుచున్నది. ఈ కుభ వార్తలవలన ఇండియా ప్రజలకును, వారితోపాటు నాకును నాకేకాదు నాగరక ప్రపంచమునకును కలిగిన సంతోషమును ఈసమయమున పెట్టింప దలచినాను. శిఖా పట్టణమువైజ్యము వైనికులు పడినప్పుడు, 80 వేల బెల్లియము వైనికులు చూపిన శౌర్యసాహసములు నాకు అమితానందమును కలిగించినవి. ఈ సభలోనివారందరికిని ఆనందముకలిగినదని నాకు తెలియును 80 వేల బెల్లియమువైనికులు మాటిమాటికి వైద్యులను 80 వేల మంది జగ్గనీవైనికులను వెనుకతరమిడించివేసిరి. బ్రిటను ధర్మ యుద్ధముచేయుచున్నది. బ్రిటను ఓర్పు, ఘనము, గౌరవము, ధర్మమును సర్వకాల సర్వావస్థలయందును పాటించును. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందలి ప్రజలు తృప్తిని, శాంతిని అనుభవించుచున్నారు. ఇందువలన, బ్రిటను సముద్రమువీడన, భూమివీడన అపారముగ అధికారమును సంపాదించినది. ఇప్పుటి విరోధా ను హాసం గ్రామములో ప్రవేశించు టకుకూడ ధర్మసంరక్షణయందు తనకుగల బలమే ఆధారము. కాలనీల ఆధారమునకన్న సుయద్ధనాల సాహాయ్యమున కన్న సుయద్ధసంరక్షణయందు తనకుగల బలమువీడనే బ్రిటను ఎక్కువగా ఆధారపడియున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముయొక్క బలము ఇప్పుడు వెల్లడైతే చక్కగా ఇదివరకెన్నడును వెల్లడి కాలేదు. ఏమందురా! హిందూదేశములోని గజాలందను తమంతటతామే, ఒకరిని మించిపోవునట్లు మరెవ్వరికైన సర్వ స్వమును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు ధారపోయు టకు సిద్ధమగునన్నామని తెలిసిరి. మేము (ఆంగ్ల విజయనగర సంస్థానాధిపతులు) ఎల్లప్పుడును పరిపాలకుల క్షేమమునే ఆశించుచుండుము. బ్రిటీషు ప్రభువులయెడ మాకు నిరుపమాన మగు రాజభక్తి గలదు. ఈ సమయములో తమ సర్వస్వమును బ్రిటీషుసామ్రాజ్యరక్షణకు ధారపోయు టకు అందరును సిద్ధముగ నున్నామి. ఈమహాసంగ్రామములో ఇంగ్లండుయొక్క గౌరవమును, హక్కులను, ఔన్నత్యమును కాపాడుట మనకు విధియైయున్నది.

రెండవరోజులలో ఈయట్లుపట్టునన్న రాజభక్తులను ఇక్కడకు రావించి దర్బారుచేసి, వారుకూడ సామ్రాజ్యమునకు సేవ నిర్వహింపగలవని విషయమును, వారి ఆనుమతిపై బ్రిటీషుప్రభువులకు తెలియజేయ నిచ్చగించు న్నాను.

నూజివీడు జమీన్దారుగారి రాజభక్తి.

నూజివీడు ఆగస్టు 12:—నూజివీడు సంస్థానాధిపతులు బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునకు అత్యంత భక్తిని కలిగి యున్నారనియు, కావలసిన సాహాయ్యమును చేసెదమనియు, వైస్రాయిగారికిని, మదరాసు గవర్నరుగారికిని తంతివార్తలను బంపిరి. బ్రిటీషుప్రభువులకు ఈయుద్ధములో జయమును కోరుచు తమ సంస్థానమునందలి దేవాలయములలో ప్రార్థనలు జరుపవలసిన దనికూడ ఉత్తరువిచ్చిరి.

బొంబాయి.

వైద్యసహాయము.

బొంబాయివారి వైద్యము.

బొంబాయి ఆగస్టు 11:—బొంబాయి రాజధానినుండి యుద్ధములో బెల్లులు తగిలినవారి సహాయము నిమిత్తమై వైద్యులను పంపుట కాలోచించుచున్నారు. ఈ నిధికి 50 లక్షల రూప్యముల చందావేయబడినది.

బొంబాయి వైద్యసంఘము.

బొంబాయి ఆగస్టు 13:—వారతనమువారికి ఈ సమయములో కావలసినంతమంది డాక్టర్లను మిలిటరీ డాక్టర్లనుగాని, సివిల్ డాక్టర్లనుగాని, పంపుటకు సిద్ధముగ నున్నామని బొంబాయి వైద్యసంఘమువారు వారతనమువారికి తెలిసిరి.

బొంబాయి వైద్య సంఘము.

బొంబాయి ఆగస్టు 13:—ప్రస్తుతము నిలకయున్న సోదరులు, ఏదైనను సరైన సమయములో వారి ధరలు పెంచ గూడదని బొంబాయి వైద్యసంఘమువారు తీర్మానించుకొనిరి.

వైద్యప్రార్థనలు.

బొంబాయి ఆగస్టు 12:—బొంబాయిలోని సాహిత్యపంచాయతీసంఘమువారి కోరికననుసరించి పాస్టిలు చాలమంది నిన్న సాయంత్రాలము వాడియాజీ దేవాలయములో సమావేశమయి యుద్ధములో నాండ్లాయలకు జయముకలుగుటకై ప్రార్థనలు చేసిరి.

భారతీయులు.

నేటియందయము భారతీయులొక దేవాలయములో సమావేశమయి, ఆండ్లయ ప్రభుత్వమునకు రాజభక్తి కను పరచుచు నిస్సాహిత్యముతో సహాయము చేయవలయునని కొందరు ప్రవర్తించినారు. తరువాత యుద్ధములో నాండ్లయలకు జయముకలుగుటకై ప్రార్థనలు చేయుడినది.

దాదాభాయి నారోజీగారి జాబు.

బొంబాయి ఆగస్టు 11:—దాదాభాయి నారోజీగారి క్రిందిజాబును హిందూదేశ ప్రజలకువ్రాసిరి:—

హాండ్ల ప్రభ్యుమరణము.

హాండ్ల ప్రభ్యుమరణమువలన హాండ్ల ప్రభువనకు కలిగినపదమునకై మనము దుఃఖించితిమి. హాండ్ల ప్రభ్యుమరణమువలన హిందూదేశీయులకు ముఖ్యముగ హిందూదేశీపుత్రులకు ఇంటింతరాని పదముకలిగినది. ఆమెను హిందూదేశీయులు ఎన్నడును మరచరు.

విరోధాయుద్ధము - హైందవులధర్మము.

ప్రస్తుతము ప్రపంచమునకు కలిగిన ఘోరవిపత్తు ఏమి? విరోధా మహాసంగ్రామము. ఈ విపత్తయందులో హైందవులధర్మమేమి? మనము బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములోని ప్రజలముగద! ఈసమయములో మన కర్తవ్యమేమో ఆలోచించుదము? హిందూదేశము అధునిక బ్రిటీషు నాగరక మతములకు స్వాతంత్ర్యము, సర్వజనీనము, న్యాయము, మొదలగు ఉత్కృష్ట పద్ధతుల ననుసరించి తాను గోల్పోయిన పూర్వపు ఔన్నత్యమును బ్రిటీషువారి మూలమునను, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో తానొక స్వరాజ్యముగ నుండుటవలనను సంపాదించగలదు. మనమందరము అతి విశాలమగు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములోని వారము, ఇది మనకు గొప్పగర్వము.

ప్రస్తుతము బ్రిటీషువారు స్వాగ్రమునకు, రాజ్యసంపాదనకు పోరాడుచున్నారా? లేదు. తమవాదనమును న్యాయముగ నెరవేర్చుకొనుటకును, స్వల్పమగునట్టియు, బలహీనమగు నట్టియు దేశములకు రక్షించుటకును పోరాడుచున్నారు. బ్రిటీషువారు పార్శ్వపంచనాగరకతను, మానవకోటి యొక్క గౌరవమును, నిలుపుటకుగాను ధర్మయుద్ధములో ప్రవేశించుట వలనను మనప్రస్తుతపు నాగరక సిద్ధికిని, అభివృద్ధికిని కారకులగుట వలనను ఈయుద్ధములో బ్రిటీషువారికి మనము సర్వస్వమును ధారపోయుట ధర్మము.

నాజీవితములో నేను హిందూదేశమునందలి బ్రిటీషు పరిపాలనను ఎక్కువగా విమర్శించితినిగాని పొగడలేదు. కొన్ని సమయములలో నేను బ్రిటీషుపరిపాలననుగూర్చి కణిముగ గూడ మాట్లాడుటకు వెనుతీయలేదు. కాబట్టి బ్రిటీషువారి నాగరకత ఎట్టిదో? బ్రిటీషువారివలన ఇదివరకు ప్రపంచనాగరకతకు ఎట్టిలాభము కలిగినదో? ఇకముందు ఎట్టిలాభము కలుగ నున్నదో? నిష్కపటముగ చెప్పగలను. స్వాతంత్ర్యమును, గౌరవమును, సౌఖ్యమును సమకూర్చుటకు ప్రస్తుతము బ్రిటీషు వారు చేయుచున్న ధర్మ యుద్ధములో, చేతనైతంతరకు వారికి సాహాయ్యము చేయుటకే హైందవులందరు అభిలషించుచున్నారనుట నిస్సందేహము.

హిందూదేశమునందలి రాజులును, ప్రజలును సాహాయ్యము చేసెదమని తమంతట తామే తెలియజేసిరి. ఈధర్మయుద్ధములో బ్రిటీషువారికి జయముసంప్రాప్త మగునకు వారికి మన పూర్వకముగ సాహాయ్యము చేయుటయే ప్రధానధర్మముగ పరిగణించ వలయును.

నెస్సోర ఆగస్టు 10, 1914 } దాదాభాయి నారోజీ.

కరాచి.

కరాచీలో కూలీల నిలివాలము.

కరాచీ ఆగస్టు 12:—యుద్ధమునాగినది మొదలు వర్తకము సరిగాజరుగుటలేదు. దీనివలన పనిపాములుపోయి

యెవరను అల్లరిచేసినట్లులేదు. చాన్సెల్లరులు మెట్రానీలు నిశచించుచున్నారు. వీరుఒకటో సభకువేయటమున్నగు పనులకు కూలీలనుపట్లయిచేయుదురు. ఈసాంతముల కొందరు పోనువారిని కాపునెట్టి గాన్త్రుగా తీసికొనబడుచున్నది. కొందరు ఆస్తికై విడుదలకావచ్చుకాదునన్నారు. ఇక్కడేమయిన అల్లరిజరిగినయెడల దీనికి మెట్రానీల నాయకుడు బాధ్యతయు యుండవలసివచ్చునని కరాచీ కలెక్టరు పీరి నాయకుడు తెలియజేసిరి. ఇక్కడ వ్యాపారసిద్ధిగనులకు కలిగినట్లుగనే కూలీలుపాటుపడి ముప్పుచేసి కొనుచుండుటవలన కొంతకాలము వ్యాపారము నిలిచిపోయినను పీరికంతకష్టము రాదు.

ఆహారపదార్థముల ధరలు.

కొందరు మతాధికారులు ధరలు పెంచుచుటకు చేయుచున్న యత్నములు సాగకుండు సాధ్యమునకురకు. ప్రతిక్రియచేయబడినది. విలువయిన బజారుధరలు తెలియజేయుచు మునిసిపాలిటీవారు ప్రకటించుచున్నారు. అనుదినముధరలు మౌల్వనుమాక్రేటు, ఎల్లప్రముమాక్రేటు, భారీకాడి నా హాలులోను తెలియజేయబడుచున్నవి. మునిసిపాలిటీ వారు ప్రకటించుచున్న ప్రతికాలో సిండుకాక్రేటు తెలియజేయుచున్న యుద్ధపు విషయములకూడ ఇంట్లలోను, సిగ్గేభాషలోను వేయబడుచున్నవి. ఇందువలన కొంచెము చువు వచ్చినవారు కూడ యుద్ధవిషయములు తెలిసికొనవచ్చును. మునిసిపాలిటీకోను, వర్తకనాయకులతోను ఆలోచించి ఆహారపదార్థముల ధరల విషయమై సింధుకమ్మిమనరుగారును, కరాచీకలెక్టరుగాను చాలపనిచేసిరి. అలజడి లేనప్పుడు పూర్వముండనట్లునే ధరలుండవచ్చును. ఒకవేళ చిల్లరద్రవము కొందరు ధరలు వృద్ధిచేసిన యెడల కెద్రవద్రవలను పీరిపించి, చిల్లరద్రవకాదులును వెట్టిటోకు ధరలు ప్రకార మమ్ముగల్గు చేయబడును. యుద్ధము ప్రకటించుడిన తొడనే కెసికెనూనే ధర పెంచినది. హైందవులు ఆయుధంకంపెనివారియొద్ద తగినంతనాణె నిలువ లేదను వదంతిపుట్టి ధరలు పెంచినవి. కాని యిది ఆధారముని తెలిసి తగ్గిపోయి మామూలుధరకు వచ్చినది. పంచదార మున్నగువారిధర కొన్నిదలెరిగినది. కాని కెసికెనూనే కావలసిన పదార్థములన్నియు నిందుమించుగ మామూలుధరలకే అల్పముచున్నవి. బజారులో జరుగుచున్న స్థితిగతులును దొంతనము వారు శ్రద్ధతో తెలిసికొనుచున్నారు. వర్తకులు ధరలు పెంచుచుండచూచి యూరకుండరని ప్రజలు వైద్యముతో నుండుచున్నరు.

వర్తకవ్యాపార సిద్ధిగతులు పొగపడుచున్నవి.

కలకత్తా.

జర్మనివారి పీడలను స్మరికొనుట.

కలకత్తా ఆగస్టు 11:—జర్మనివారి పీడలను స్మరికొనుట కలకత్తాచేపులో గట్టుకొనబడినది కల! ఈవిషయమై తనానాలు పరిష్కారముచేయుటకు కలకత్తా వైద్యులు వాగ్ధికారము కలిగియుండురు.

వైద్యసహాయము.

కలకత్తా ఆగస్టు 12:—నేను కలకత్తాలో వైద్యులందరు డాక్టరు ఎస్. కె. మల్లికుగారి మాజమాన్యముక్తండు సహావేశము, దొరతనమువారి యిష్టము ప్రకారము ఇప్పుడెక్కడ వైదను, మరెక్కడవైదను వైద్యులతో సహాయముగలయు నిమిత్త మొకసంఘము నేర్పాటు చేయుటకై తీర్మానించినది.

వైద్యప్రార్థనలు.

కలకత్తా ఆగస్టు 13:—యుద్ధములో నాండ్లయలకు జయముకలుగుటకై గురువారం డాన్సెట్, మనో బునకో, హ్యాన్సు, మానప్రసాదశాస్త్రి, సర్వోకేంద్ర మోధవనోసుగార్లు యుద్ధ మాన్యముక్తండు కాన్సిమోదులతో ప్రార్థనలు చేసినట్లెరిగి. వీరుయరుద్ధమును విజయము నిష్టచేయుడినది.

మహమ్మదీయులరాజభక్తి.

కలకత్తా ఆగస్టు 12:—నేటిసాయంత్రాలము కలకత్తా మహమ్మదీయు లొక సభచేసిరి. వారలందరు, మహమ్మదీయు ప్రముఖులందరును, సభకు విచ్చేరి. మున్నగామీరుగాను, నవాబు కలిఖాదరుగా రగ్రాసనాధిపత్యము నవలంబిరి. మహమ్మదీయులు ప్రభునేహాండ్లయలని బొంబాయి గౌరవోన్ముఖువారికి అభయపాస్త్ర మిచ్చుటకును గౌరవము వారికి సహాయము చేయుటకును, యుద్ధములో నాండ్లయలకు జయముకలుగుటకు ప్రార్థనలు చేయుటకు తీర్మానించబడినది.

నయ్య కర్తము.

మూరు పెంట్లలుకా లేజి విద్యార్థులసభ.

అలహాబాదు ఆగస్టు 12:—పయిసీరు ప్రతికయిల్లు వ్రాయుచున్నది:—మూరు పెంట్లలుకా లేజి విద్యార్థులును, ఉపాధ్యాయులును ప్రీన్సిపాలుగారి యాజమాన్యముక్రింద కాలేజిమందిరమున సభిచేసిరి. యుద్ధములో దెబ్బలుతిగిలిన వారికి సహాయము చేయు నిమిత్తము కళాశాలలో నిదివరకు విద్యార్థులను చేసినవారను, ప్రస్తుతము చేయుచున్నవారను చందావేయటపై నిధియొక్కటి వెలకొట్టుటకు యేర్పాదు కొనబడినది.

బర్రా.

జర్మనీవారి టడను పట్టుకొనుట.

రంగూను ఆగస్టు 12:—హంసర్థ అమిరికా కంపెనీవారి ఎలిసియా స్టీమరు నిన్న సాయంత్రము రంగూనులోని విరావతివదిలోనికి గాగానే దొరతనమువారిచే పట్టుకొనబడినది. ఈస్టీమరు కుసుయాబురేవులో బయలుదేరినది మొదలు విరావతిలో పట్టుకొనబడువరకు విశాఖలో జరుగుచున్న యుద్ధము గురించి తెలియలేదట.

అంగ్లో ఇండియను వాలంటీరులు.

రంగూను ఆగస్టు 12:—యుద్ధసమయములో పని చేయుటపై అంగ్లో ఇండియనులను, మరికొందరిని వాలంటీరులుగ్రహేర్పాటుచేయుటకు మానసియులగు జె. అబ్బలుగారు, అంగ్లో ఇండియను ఎంపయిరుత్రిగ్యయొక్క బర్మాకాఖక్ష్మివెసిడెంటుగు మానసియులగు జి. ఇదుడెను గారికి తంతివాస్తవ పంపిరి. బర్మాకాఖ వారికి చాలమంది వాలంటీరులుగ చేరుదురను నమ్మకమున్నది.

బర్మాలోని విదేశీయులు.

రంగూను ఆగస్టు 12:—నేడు అధికారులు ప్రకటించిన ప్రతికలో నిట్లు తెలియజేయబడినది:—ఆసియా ఖండము లోనివారుగాక విదేశీయులందరు అంగ్లేయప్రభుత్వముక్రింద నుండిన దేశములనుండిగాక, మరెక్కడినుండినవైనను విదేశీయులకు సంబంధించిన శాసనము 6 వ సెక్షను ప్రకారము రంగూనువచ్చిన వెంటనే తమ తమ రాకపోలను గురించి లిఖిత పూర్వముగ పోలీసుకమిషనరు గారికిగాని, మరియుకర్ణలము లోనైన యెడల జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికిని తెలియజేయవలెను. ప్లానిక దొరతనమువారు ప్రకటించిన విధముగా వ్రాసి దాఖలు చేసి కొనినవలెను. హిందూదేశములో గాని బర్మాలోగాని సంచారము చేయదలచిన ఆస్త్రియా వారుగాని, జర్మనీవారుగాని తామెందుకు బయలుదేరినది మున్నగు సంగతి సందర్భములనుబాహరించుచుపోలీసు కమిషనరు నుండిగాని, మరియుకర్ణలము లోనైన యెడల జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నుండిగాని తెలియజేయవలెను. ఆయా స్థలములకు రాగానే వీరు తమసంగతులు సాధ్యమయినంత త్వరలో జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారికి తెలియజేయవలయును.

జర్మనీ చక్రవర్తిగారి జాతకము.

జర్మనీ చక్రవర్తిగారకు శ్రీ కేయసర్ విల్ హెంగారు 1859-వ సం॥ జనవరి 22 ది మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు పాట్నోడమునందు జన్మించిరి. 1898 వ సం॥ నవీభాతకమును గుఱించుచు, మే దహర్బాట్లగా రీతీయన సభిప్రాయ మొసగి రని తెలియుచున్నది.

శని నీచస్థానమునందుండి నీచ శమస్థానమునందుండు సూర్యుడు శత్రుస్థానమున నున్నాడు. అంగారకుడు, రాహువును ఉచ్చస్థానములందున్నాడు. సూర్యుడియపురకునుసమకేంద్రమునందున్నాడు. చుట్టూహములగు రాహువును, అంగారకుడును, శత్రువును ఉచ్చస్థానమునందున్నాడు. చంద్రుడు శత్రువును శత్రుస్థానమునందున్నాడు. ఈచక్రవర్తిగారిది చాల యుద్ధవ్యవహార జాతకము. వీరి పాలనమునందు జర్మనీసామ్రాజ్యమున కివలకన్నదైనను అనుభవనమునలుగూడ లేని కష్టములు సంభవించును. వీరించుమించు తమ రాష్ట్రమునంతయును పోగొట్టుకొనునంతటి దురదృష్టము తమకు కలుగజేయు న్నారు. ఆయన యెప్పుడుగాని జనరంజకులక ప్రభువుగనుండుడు. అంగారకుడు ఉచ్చస్థానమునందుండుటచే నీచచక్రవర్తిగా రెడతెగక యుద్ధము చేయవలసివచ్చును. శనిశత్రుస్థానమునందుండు సూర్యుడియన సరి వారిలో దుర్బుధుడగుటచేయును. చంద్రుడువక్రగతుడైనశత్రువునకు శత్రుస్థానమునందుండటచే, నీతని పట్టుపెండ్లి మాత్రముగ

పరలోక ప్రాప్తిచెందును. ఈ తనిరాజ్యము ప్రాకము రషియా స్వాధీనమైనను కావచ్చును. తక్కిన వారెక్కురు వచ్చినను రాకున్నను, జర్మనీచక్రవర్తిగారు నిర్వహింపబాలని రాజ్యభాగమును పంచుకొనుట కీ రెండురాజ్యములవారును తప్పక పూనకొని పోరాడుదురు. ప్రాయశః, టర్కీనుల్లాకా గారు మినహా, మతీయెవ్వరికిగాని, యాజర్మనీచక్రవర్తిగారి కింబలెక్కువములగ గూడినట్టియు, రాజన్యాసమునై నట్టియు, జాతకము లేదు. ఈచక్రవర్తిగారుకూడ మాత్రముగనే మృత్యుగముచే పరలోక గతులగుదురు.

దేశీయ మహాసభ

కలకత్తా ఆగస్టు 12:—డిసంబరులో జరుగబోవు దేశీయమహాసభకు బాబు భూషేంద్రనాథ బాసుగారిని ఆధ్యక్షులుగ నియమించుటకు బంగాళా రాజధాని దేశీయ మహాసభాకాఖవారు సిఫార్సు చేయుచున్నారు.

రైలురోడ్డు కొట్టుకొనిపోవుట

గోలకంజి ఆగస్టు 12:—కూచిహారు, వానేశ్వరు స్టేషనుల మధ్య రైలురోడ్డుకు గండి పడినది. బండ్లు మార్చి ప్రయాణికులను తీసికొని పోవుచున్నారు.

బ్యాంకుయద్వ్యగులను పట్టుకొనుట.

మల్తా ఆగస్టు 12:—హిందూస్థాన్ బ్యాంకు లిక్విడేటరులు ఫిర్యాదుచేయగా సామ్యపహరించి దొంగలెక్కులు తయారుచేసినందునకై బ్యాంకుకు నిధివరలో మేనేజరు డైరక్టరుగనుండిన డొరతురాయిని మేనేజరుగనుండిన హరిచంద్రును పట్టుకొనుటపై పిలుకొడ్డు 409, 477 ఏ సెక్షనలపరకారము మేజిస్ట్రేటుగారు కడచినవారములో వారంటులను జారీచేసిరి. డొరతురాయిని జామినమీద విడుదలచేయుటకు నిన్న మేజిస్ట్రేటుగారు నిరాకరించిరి. హరిచంద్రు నిన్న పట్టుకొనబడెను.

రైలురోడ్డు మరమ్మత్తుచేయుట.

సుక్కూరు:—గండ్లన్నయ మరమ్మత్తు చేయబడి భాభారను, జబా అబ్బాసెయిన స్టేషనుల మధ్య నేటిసాయంత్రములందు గోలకంజి సరాసరి ప్రయాణములు జరుగుచున్నవని, డిస్ట్రిక్ట్ ట్రాఫిక్ సూపరింటెండెంటుగారు తెలియచేయుచున్నారు.

దొంగలనాయకులను పట్టుకొనుట

లాహోరు ఆగస్టు 12:—బ్రిట్యాను ప్రతిక యిట్లు ప్రకటించుచున్నది:—ఇరువదిమంది గుంపుకాడి హిస్సాను జిల్లా రానియావాజాలో చేరిన నాతోరేగ్రామములో తిరుగుచున్నారు. వీరు 70 గాడిదలు 422 మేకలు దొంగలింపిచాపిస్తావుటకు యత్నించుచుండగా గ్రామవాసులు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుకు తెలియజేసిరి. దానిమీద ఇన్ స్పెక్టరు రామచంద్రగారు దొంగలనాయకుల ముగ్గురను పట్టుకొనిరి. వీరితో నిద్దరు కాని స్త్రీలు మాత్రమే యుండిరి.

పంజాబులో నేరములు

లాహోరు ఆగస్టు 12:—పంజాబులో నేరములును, వ్యాధ్యములును వృద్ధిచెసిన కారణములను చర్చించుచు సివిలు అండు మిలిటరీ గెజెట్టు ప్రతిక నేడొక ప్రధానవ్యాసము వ్రాసినది. ఈ సందర్భములో నిట్లు తెలియజేయుచున్నది:—నేరములును వ్యాధ్యములును విపరీతముగ వృద్ధిచెసిన కారణములను జాగ్రత్తతో విచారించ వలెను. ఇది తగ్గుటకేర్పాటులను చేయుటకై యాలోచించ వలసియున్నది. బ్యాడ్మెంటు కోర్టులను తనిఖీచేయుటకు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు నొకనినేర్పాటుచేయవలెను. క్రిమినల్ కోర్టులకొకరును ఉండిన నింకను మంచిది. ఇప్పుడు తనిఖీ ఫీపుకోర్టు నెవ్వన్నకోర్టు జడ్జిలు చేయుచున్నారని చెప్పుదురు. కాని ఉన్నత వ్యాయస్థానముల వారికొక్కడను కట్టు చేయుటకు వ్యక్తి యుండినట్లు కనుపడదు.

హోర్డింజి ప్రభిష్టరణ చిహ్నానిధి.

సిమ్లా ఆగస్టు 11:—హోర్డింజి ప్రభిష్టరణ చిహ్నానిధికై సమాలుచేయబడిన ద్రవ్యము డిల్లీలో నేలకొట్టుబడన శ్రీల వైద్యకళాశాలకును, వైద్యాలయముకును వినియోగించికళాశాలను పూర్తిగావించుటకై సిమ్లాపాయలు సభచేసి నిశ్చయించిరి. సర్ మెకేంజీబ్ డ్యుయరుగారా సాధిపత్యము వహించిరి. భవనరూప మెంతవరకు జరిగినది సర్ పార్ట్ లూకసుగారు తెలియజేసిరి. పాటియాలా సంస్థానమువారు 1½ లక్షలు, హై

ద్రావాదు లక్ష, భోపాలు 30 వేలు; బరోడా లక్ష; సింధియా 2 లక్షలు; హోల్కారు 5 లక్ష; కోటలక్ష; దర్భంగ లక్ష, యోధపురములక్ష; వాడియా ధర్మకర్తలు 25 వేలు జయపురము మాడు లక్షలను, మరికొందరు లక్ష అయిదు వందలను చందావేసినట్లు తెలియజేయబడినది. మొత్తముమీద 15, 30, 500 రూపాయలు వచ్చినవి. జమ్ము, కాశ్మీరము సంస్థానాధిపతులు యేటేట 3,500 రూపాయ లిచ్చుచుందుమని తెలియజేసినారు.

బంగాళా శాసన సభ.

గవర్నరుగారి యుగవ్యాసము.

కలకత్తా ఆగస్టు 11:—బంగాళా శాసనసభ నేడుసమావేశమైనది. గవర్నరుగారి గ్రాసాధిపత్యమువహించిరి. గవర్నరుగారు తమ యుగవ్యాసములో నిట్లు చెప్పిరి:—ప్రస్తుతస్థితి కలన హిందూదేశ ప్రజాజీవమున కేమయిన నష్టముగలిగిన యెడల నీ సందర్భములో పనిచేయునప్పుడు దొరతనమువారికి తోడ్పడుటకై సభ్యులను కోరుచున్నాను. బంగాలీ రాజభక్తినిగురించి శంకించుకర్తలేదు. అంగ్లేయ ప్రభుత్వమును వినా శనముచేయుటకై ఎవరోకొంద రల్పసంఖ్యాకులగు విప్లవకారులుండిన నుందుగాక! కాని నిశ్చయముగజనలలో చాలభాగము రాజభక్తిపరాణులయి యున్నారు. జనులకు దొరతనమువారి యందు నమ్మకమున్నది. తమ కష్ట సుఖములకు శక్తిగనుసారము, చేయకలిగినదంతయు దొరతనమువారు చేయుచున్నారని విశ్వసించు చున్నారు. ప్రజలు దొరతనమునకన్నియో విధముల తోడ్పడగలరు. ప్రజలిట్లు చేయుచురని తలచుచున్నాను. ఆహారపదార్థములధరలు పెరిగిపోయినవిషయమై దొరతనము వారికి తెలియజేయబడినది. మొత్తముమీద చూచినయెడల భీతినికలిగించునంతటి స్థితికి పెరిగిపోవుటలేదు. వ్యాపారము ఒక యుద్ధమువలన ఆపోవునుగాని, మరిదేనివలనను జరుగకపోదు. కాని యుద్ధసమయములో నిది మామూలుకంటె నెక్కువగ పడిపోతుండచేయుట దొరతనమువారి పనియైయున్నది. ఒక వేళ యంత్రకాలు కట్టి నెట్టకలసి వచ్చినయెడల వేలకొలది కూలివారిడకు పనిపాటలు పోవును. ఇది ఎంతప్రమాదమో మనకు తెలియును. కూలీలు ముందుజాగ్రత్త పడుటకై సంగతి సందర్భములను యంత్రాలయధికారులు వారికి ముందుగానే తెలియజేయుట మేలు. కొందరు దుర్మార్గులు, లేకపోనివి కల్పించి జనలను వంచించుచున్నారు. ఆజ్ఞానావస్థలోనుండిన బీదవారియెద్దకు నిట్టివారు వెళ్లి నోట్ల అసలుఖరీదుకంటె తగ్గిపోయినవని బోధించి తక్కువకు తమ కిచ్చివేయుట ప్రోత్సాహ పరుచుచున్నారు. దొరతనమువారు మోతుబరులుగ నున్నంతవరకు నోట్లధరపడిపోదు. దొరతనమువారు మోతుబరులని చెప్పుటకేమియు సందియములేదు. ప్రస్తుత సందర్భావస్థలో దొరతనమువారు జనులకేట్లు తోడ్పడుదురను శిర్షికక్రింద నొకప్రతికలో వ్యాసముచదివినది. దీనిని చదవుచుండగా ప్రస్తుతావస్థలో ప్రజలు దొరతనమున కేధముగ తోడ్పడుదురనియుండిన నెలతయు బాగుండునని తలపోసితిని. తరువాత గవర్నరుగారి రీతిరూపము నుపహరించె:—

ఈ కాన్సిలువారు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునెడను, జాజీచక్రవర్తిగారి యెడను తమకు గాఢముగు రాజభక్తిగలదనియు, బ్రిటీషు ఇండియాలో స్థాపింపబడిన పరిపాలనయందు నమ్మకముగలదనియు, జాజీచక్రవర్తిగారికి నెలపలయనని కోరుచున్నారు. అనంతరముకలిగి ప్రజాజీవమునకుగాన దొరతనము వారు చేయదలచుకొను కార్యములలో వారికి సాహాయ్యము చేయుటకు ఈ కాన్సిలువారు సిద్ధముగనున్నారు.

ఈతీర్మానము అనంతర సభ్యులచే బలపరుపబడి యేక గ్రీవముగ సంగీరింపబడెను. తరువాత బ్యాంకులను, కంపెనీలను తెలిగ్రాములను పంపులలో కోడపడముల నుపయోగించుట కనుజ్ఞనిచ్చుటకై మానసియులగు స్టీవార్టుగారు కోరిరి. కొన్ని సదుపాయములు చేయబడవని సర్ విల్లియము డ్యూకుగారు తెలియజేసిరి.

ప్రస్తుత యుద్ధమునందు తమనర్హస్యమును దొరతనము వారి యధీనము చేయుటకును, మాడులక్షల రూప్యములిచ్చుటకును, సంసిద్ధులమై యున్నామని శ్రీవేంకటగిరి మహాగాజుగారు చెప్పి పురి గవర్నరుగారికి తింతిమాలమున తెలియజేయగా మహారాజుగారి భక్తిని, దౌర్భాగ్యమునకును సంతసింపుచున్నామని గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

కృష్ణ వరదనిధి.

చంద్రసుతుడు. రూ. 50-0-0.

కృష్ణమండలసరివారుగారి బాధ్యత వహించగల యితరులుగాని వ్రాసినవో నాంధ్రప్రతికా ముఖమున నమాలుచేయబడినద్రవ్యము పంపబడును. చందాలు పంపగోరువారు మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతిక, మద్రాసు-401 పరిపాలకులు.

THE EUROPEAN CONFLAGRATION.

GERMAN CRUISERS IN THE DARDENELLES.

CONCENTRATION IN A BELGIAN PROVINCE.

England Declares War Against Austria.

ENGLAND MASTER OF THE NORTH SEA.

AUSTRIAN BLOCKADE OF MONTENEGRO.

(REUTERS AGENCY)

The Official Press Bureau has rightly said that no important news can be expected as matters affecting movements cannot be divulged. Germany has concentrated in the Belgian district of Ardennes to threaten Belgium and France both at once. She is attempting also to march to the heart of Belgium. So far she has not scored one success on the Belgium soil. Her men are reported to be lacking in enthusiasm. Two of her cruisers are at the Dardenelles, searching for foreign ships according to this day's message. Her sons in South West Africa are said to have vacated Swakopmund and Luderitzbucht—two ports close to a very small English settlement in her extensive colony. In the fight between Austria and Russia Austria has vacated, in view of small Russian successes, places on her Galician frontier. Austria has bombarded Montenegro probably to draw off the Serbian who promises to be a menace to her own borders. It is really comforting to know, what was exactly long expected, that England has complete mastery over the North sea, at any rate over that portion which is the high way of trade. Enthusiasm in England, Colonies and India is enormously growing day by day. A Simla telegram states that England has declared war against Austria.

Great Britain and Germany.

The Value of Togoland.

LONDON, August 11—With the annexation of Togoland Britain obtains one of the largest Wireless Telegraph Stations in the world, one that is capable of communicating over a distance of 3,000 miles.

BRITISH SHIPS IN CHINA SEA

No Vessels Molested.

The British Consul-General at Shanghai reports that no British vessel has been pursued or molested.

SINKING OF A GERMAN SUBMARINE

Some Details

A correspondent of the "Scotsman," describing the destruction of the German submarine, says that the enemy's "Fotilla" approached with only their periscopes showing. The Cruiser squadron continued steaming as if unaware of the approach of the German submarines. When the nearest submarine was within the danger zone, H. M. Cruiser "Birmingham," which was coming at full speed, shattered the submarine's periscope, and the remainder fled. When the sightless submarine re-appeared, a second shot from the "Birmingham" ripped up her upper structure and the submarine sank like a stone.

GERMANS IN SOUTH-WEST AFRICA.

Two Towns Evacuated.

LONDON, August 11—(3 A. M.)—A coasting vessel has arrived at Capetown and reports that the Germans have evacuated Swakopmund and Luderitzbucht.

[Swakopmund and Luderitzbucht are Seaside Important towns about half way on the coast of South West German Africa. By the side of Swakopmund there is a small British establishment on the Walvisch Bay.]

German Cruisers in Dardanelles.

Search for Foreign Steamers

LONDON, August 12—German Cruisers "Goeben" and "Breslau" have entered Dardanelles and are searching for foreign steamers.

Rumoured Fate of German Cruisers

LONDON, August 12—(12-35 A. M.)—The Official Press Bureau says there is strong reason for believing that the German cruisers "Goeben" and "Breslau" have taken refuge in the Dardanelles, and that they will be dismantled. Safety of trade is thus almost entirely secured.

Arrests of Germans in London

A London telegram to the "Indian Daily News" says—During the past two days one hundred and twenty Germans have been arrested in London.

Situation in Great Britain.

Volunteers for Foreign Service

LONDON, August 11—(11-5 P. M.)—The first South Midland Mounted Brigade, consisting of three Yeomanry Regiments, with Artillery etcetera, have volunteered for service abroad.

Service Abroad Volunteered.

LONDON, August 12—(2-10 P. M.)—The seventh and the eighth Battalions, Lancashire Fusiliers, and the fifth and the sixth Brigades, Territorial Field Artillery, have volunteered for service abroad.

Colonel Whitaker Volunteered for Active Service.

Colonel Whitaker, who was sentenced to six months' imprisonment at the end of last May in connection with the Army Canteen Case, has been released and has volunteered for active service.

STEAMSHIP SERVICES RESUMED

British Mastery of the Sea

A proof of the British mastery of the Sea is afforded by the announcements that Steamship Services between Harwich and Esbjerg and Newcastle and Norway have resumed. The service between Harwich and Hook of Holland was never suspended. The Danish food ships have already arrived.

[Esbjerg is a port at the South West Corner of Jutland. Harwich is a port at the South East Corner of the English country Suffolk.]

OFFICIAL PRESS BUREAU'S STATEMENT

No Important News can be Expected

The Official Press Bureau says that at this period of hostilities no news of any importance can be expected. Any movements of the British Army or of those of the Nations, with which she is co-operating, can naturally not be divulged and over the enemy's proceedings there lies the fog of war.

England Perfectly Calm.

LONDON, August 11—Perfect calm prevails throughout Britain.

Prices of Foodstuffs.

The Government's maximum prices for foodstuffs are apparently unnecessary, prices being below that maximum and practically normal. Fish and fruit have been ridiculously cheap.

THE CALL TO ARMS

Recruitment Splendid

Recruiting continues splendid. It is officially announced that besides the Territorial units which for some time accepted liability to serve overseas, further volunteers are now being asked to follow their example. A great response is anticipated and it is probable that brigades, even divisions, will come forward.

4,700 Men in Twelve Hours.

LONDON, August 11—(3 A. M.)—It is officially announced that during twelve hours on Monday, 4,700 men joined the British Army in prompt response to Earl Kitchener's appeal.

The New Army.

The number of Volunteers has enabled Lord Kitchener to decide on the framework of the new army.

Places of Assembly of Divisions

LONDON, August 12—(3-35 A. M.)—Lord Kitchener's New Army will consist of six divisions. The Scottish and Light Infantry Divisions will assemble at Aldershot, the Eastern Division at Shorncliffe, the Western at Salisbury Plain, and the Irish at Curragh. The place of assembly for the Northern Division has not been decided on.

Wellington's Advance Recalled

The Press Bureau states that the name "Light Division" recalls Wellington's advance in the Peninsular War.

Mobilization of Territorials

It is officially announced that the mobilization of the Territorials is being completed without a hitch. Every unit is believed to be up to establishment.

British Colonies and the War.

Canadian Recruitment Discontinued

LONDON, August 12—Recruiting in Canada has been discontinued as more men have been secured than are required.

Several Regiments Volunteered.

Moreover several regiments have volunteered as whole regiments thereby preserving their identity.

Australian Volunteering

Volunteering in Australia is equally enthusiastic.

Queensland and Meat Supply

Queensland is dealing with legislation to supply the Great Britain with meat.

Another Gift to the Motherland

LONDON, August 12 (3-35 A. M.)—The Province of Alberta has given the motherland half a million bushels of oats.

SOUTH AFRICA AND THE WAR

A Force to Replace Imperial Troops

LONDON, August 11—(4-5 P. M.)—It is officially announced in Capetown that the Imperial Government is on the suggestion of the Union Government, since the outbreak of war, decided to remove the Imperial troops from South Africa and the Union Government has undertaken the defence of the Union and will organize and equip an adequate force to replace the Imperial troops.

Germany and Belgium.

A German Unaccomplished Plan.

LONDON, August 11.—A Uhlan, captured in Belgium, had a map on him showing that the Germans were timed to reach Brussels on August 3rd and Lille on August 5th.

TELEGRAMS.

GERMAN MOVEMENTS.

Preliminary to a Big Battle.

LONDON, August 11.—(3 A.M.)—The Germans are methodically reconnoitring the district of Hesraye, west of Liege. Cavalry patrols, followed by infantry, are pushing in the direction of Namur, over which aeroplanes are flying. There have been cavalry skirmishes near Tirlwout. Six thousand Germans with guns seized Landen, twenty-four miles west of Liege. These movements are evidently preliminaries to a big battle.

Forts at Liege Not Yet Taken.

It is believed that the Forts at Liege are still not taken.

Bavarians Deserting.

CALCUTTA, August 12.—"An Indian Daily News" cablegram states:—Many Bavarians are deserting or refuse to serve.

Germans Lack Enthusiasm.

All accounts of the Liegefighting emphasise the lack of enthusiasm on the part of Germans.

French Losses.

The French losses at Mulhausen total one hundred.

GERMAN MARCH INTO BELGIUM.

A Hot Cavalry Engagement.

LONDON, August 12.—(1-40 P.M.)—The German armies are marching from Liege into the heart of Belgium. German cavalry is advancing, and all along the front of the allied armies a hot cavalry engagement is proceeding.

An Explanation.

The river Aisne mentioned yesterday by the Official Press Bureau is a small Belgian stream and not the French river.

The Forts Intact.

LONDON, August 11.—(12-30 P.M.)—A French official despatch emphasises that every fort along the whole line from Liege to Belfort is intact and only small groups of Germans entered the town of Liege under cover of darkness.

Franco-German Engagements.

Small and unimportant engagements have occurred between French and Germans. The French cavalry, in all contacts, has shown its superiority.

Terrific Cannonading.

Sound from the Direction of Tongress.

LONDON, August 12.—(3-35 P.M.)—A telegram from Maastricht says that terrific cannonading was going on all the morning, sound coming from the direction of Tongress.

German Advanced Guards.

Falling Back on the Main Army.

LONDON, August 12.—(6-20 P.M.)—A Belgian official announcement says that the German Advanced Guards have begun falling back on the main army. There is no other news.

German Military Movements.

CONCENTRATION IN ARDENNES.

A Military Experts Conclusion.

LONDON, August 12.—(1-15 P.M.)—The Military Expert of "Times" concludes that Germans have almost entirely abandoned the concentration in Reichsland of Alsace. Lorraine in favour of their advance through Ardennes into which Germans have flung a mass of their army closely concentrated, thus enabling the Germans to act together in any direction with the object of dealing their opponent's knock down blow and following this up by a relentless pursuit, thereby shattering the French Moral.

[Ardennes is the most South eastern district of Belgium.]

GERMAN WAR LOAN.

People's Savings Taken First.

LONDON, August 12.—A statement is issued in Berlin that war Loans must be raised by people and therefore people's savings of fifteen hundred millions sterling will be taken first.

Austrian Evacuation of Radziwiloff.

LONDON, August 11.—(3 A.M.)—It is officially announced in St. Petersburg that, in consequence of Russian success in minor engagements, the Austrians are evacuating Radziwiloff, close to the Galician frontier near Lemberg.

Austrian Blockade of Montenegro.

German Minister Receives Montenegrin

Passports.

LONDON, August 12.—Austria has begun the blockade of Montenegro—Montenegro has given the German Minister his passports.

The Position of German Troops.

LONDON, August 11.—(11-5 P.M.)—The Official Press Bureau announces that there is reason to believe that the mass of the German troops are on the Western Frontier distributed between Thionville and Liege, and that, Lorraine, is held comparatively lightly.

TELEGRAMS.

Austrian Troops Enter Alsace.

There is every indication that Austrian troops have entered Alsace.

German Prisoners in Belgium.

Lack of Food.

Calcutta, August 12.—The "Statesman" special cablegram states the German prisoners in Belgium complain of a lack of food. The soldiers are gladly surrendering through hunger. (A. P. A.)—

Activities in England.

In England the public spirit is active. Private offers of hospitals and provisions are exceeding all the need. (A. P. A.)—

Britain Declares War With Austria.

SIMLA, August 13.—Authoritative information has been received through the Censor here that war with Austria was declared last night. (A. P. A.)—

India and the War.

(Associated Press Agency.)

Rangoon.

ANGLO-INDIAN EMPIRE LEAGUE.

Provisional Registration of Volunteers.

RANGOON, August 12.—The Hon'ble T. E. Duberon, president, Burma Branch of Anglo-Indian Empire League has received a telegraphic communication from the Hon'ble J. Abbot requesting him to open provisional registration of Volunteers and others (Anglo-Indian) for active service. The local committee has every hope that there will be response to the call.

German S. S. "Alesia" Seized.

RANGOON, August 12.—Government seized the Hamburg American liner "Alesia" as she entered Rangoon river last evening. The steamer's last port of call was Suez, and she, it is stated, was not aware all this time of the present hostilities in Europe.

Movements of Non-Asiatic Aliens.

A Press communique issued to-day directs that, under Section 6 of the Foreigners Act, all non-Asiatic aliens coming from any part or place not within British India should report themselves in writing on arrival in Rangoon to the Commissioner of Police or in any other place to the Magistrate of the District. The report is to be in the form prescribed by the Local Government. Austrian and German nationals desirous of travelling in India or Burma must obtain from the Commissioner of Police, Rangoon, and from District Magistrates elsewhere, a license in which the nature of the business must be specified. Persons must on arrival in the district report themselves as soon as possible to the District Magistrate.

Allahabad.

A RELIEF FUND FOR THE WOUNDED.

Muir College Staff and Students.

ALLAHABAD, August 12.—The "Pioneer" says:—A meeting of the staff and students of Muir Central College, Allahabad, was held in the College Hall under the presidency of the Principal. A proposal to open a fund for the relief of the wounded in the war to which members of the College past and present might contribute, was accepted with enthusiasm.

Karachi.

Unemployed Labourers.

KARACHI, August 12.—So far as can be ascertained at present, there has been no unemployment trouble since the war became a disturbing factor in trade, and only a few extra police have been put on duty as a precautionary measure in the Baghdad quarter, where the Mekranis, who supply the labour for Karachi's shipping requirements live, a few mounted Police have been placed on guard. The Mekrani headmen have been informed by the Collector of Karachi that they will be held responsible for any disturbances which may occur. The Mekrani labourers have learnt to adapt themselves to the fluctuating labour demands of Karachi harbour so that any temporary lull in shipping would not seriously put them out.

The Rise in Prices.

Steps have been taken in Karachi to counteract, as far as possible, the attempts of a few shopkeepers to force up prices. With this object the Municipality are publishing special bulletins showing the true bazar prices; and these are being placed daily in the Bulletins Market the Empress Market and the Khalikdina Hall. These Municipal bulletins also contain, by permission, extracts from the "Sind Gazette's" latest war bulletins, in both English and Sindi, so that even the poorest literate citizen may follow in brief the course of the war.

The question of the rise in prices in Karachi has received special consideration at the hands of the Commissioner in Sind and the Collector of Karachi, in consultation with the Municipality and the leading merchants, and it is probable that prices will remain as in normal times. Should small Bunyas demand exorbitant rates the larger merchants may be called upon to open retail shops wherein they will sell goods at fixed rates corresponding to the prevailing wholesale prices. The rise of the price of oil on the announcement of war was due to a statement that the Standard Oil Company was without stocks, but as soon as this was contradicted the price of oil returned to the normal. There are slight inappreciable rises in some articles, such as sugar and matches and the price of necessities of life remain at approximately normal rates. The authorities are carefully following the trend of the market, and the public may rest assured that no inflated foodstuff prices will pass unchallenged.

TELEGRAMS.

Bank Rates.

The tone of business in Karachi is improving. Banks are ready now not only to sell TT and DD at steadily improving rates, but are also buyers of approved month's bills on London.

Parsi Prayers.

BOMBAY, August 12.—On the invitation of the Parsi Panchayet a large Parsi congregation assembled at Wadiaji Fire Temple, Bombay, yesterday evening, and prayers were offered for the success of the British arms in the present war.

Hindu Prayers for British Success.

BOMBAY, August 12.—A big gathering of Hindus similar to that of the Parsis took place in a temple this morning at which speeches were made emphasising Indian obligation, loyalty to support the Government and their sincerity in doing so, and prayers were offered for successful prosecution of the war.

A Resolution Not to Raise the Prices.

BOMBAY, August 13.—The Bombay Trades Association at a meeting resolved not to increase the price of any commodity now held in stock.

THE BOMBAY MEDICAL UNION.

Professional Services Volunteered.

BOMBAY, August 13.—The Bombay Medical Union have volunteered professional services of as many doctors as required by the Government either in civil or military capacity.

A Loyal Meeting at Vizianagram.

The Resolution.

VIZIANAGRAM, August 12.—At a largely attended public meeting of the citizens of Vizianagram on the 11th instant the Raja of Vizianagram presiding it was resolved to express their grave concern at the outbreak of hostilities between Great Britain and Germany and to pray for the fullest measure of success to British arms engaged in a struggle for honour, Justice, civilization and humanity. It was also resolved to give expression to the profound and unflinching loyalty of the people to the throne and person of the King Emperor and to place at His Majesty's disposal such humble services as they are capable of rendering on this momentous occasion.

Presidential Speech of the Raja.

In his opening speech the Raja observed such news as is available points to a uniform success of the British and allied arms and the defeat and destruction of the German forces. I take this opportunity of giving expression to the sincere gratification which I in common with the whole Indian nation may the whole civilized world feel at this auspicious circumstance. I am sure I simply echo the feelings which inspire all who are assembled here when I express my high admiration of the heroism of the little state of Belgium when defending the forts of Liege with a garrison of about 30,000 men she repulsed the repeated attacks of Germany's 80,000 and destroyed them. The war in which Great Britain is engaged is one for justice, civilization and humanity. Patience, nobility, a lofty sense of honour, justice and righteousness have always been a strong point with Great Britain and she has the reward of her virtues in the peace and contentment of her subjects, a vast empire and an unbounded power over the land and the sea. In the present crisis her strength not merely of her vast fleet for the support of her Dominions beyond the seas but also and in a greater measure the justice of her cause. The solidarity of the Empire was never so manifest as when the ruling Chiefs of India vied with each other in their spontaneous offer of services. We have always identified ourselves with the fortunes of the Ruling power. We are loyal to the British Raj to the very core. I know not of any person at this moment in India who is not prepared to place all he possesses at the feet of his King in defence of an Empire of which he is proud to be a unit. It has been for us all along to enjoy the rights of citizenship under the Empire augmented and developed from generation to generation. Now it is our duty to stand by the side of England and defend to the best of our power her rights, her honour and her glory.

Further Action Proposed.

Two days hence I propose to hold a Durbar of all my Rajput clansmen scattered over this and several adjoining districts and with their consent to offer their services in the cause of the Empire.

Rajah of Vizianagram's Offer of Service.

H. E. The Viceroy's Reply.

VIZIANAGRAM, August 12.—The Viceroy wired as follows:—"In reply to the Raja of Vizianagram's offer of his resources and personal service in the present crisis. His Excellency the Viceroy sends you his warm thanks for your loyal message and offer of service which will not be forgotten if need arises."

H. E. The Governor's Reply.

The Governor of Madras wired "His Excellency is deeply gratified by your patriotic and generous offer and thanks you heartily."

A Tragic Accident.

Fourteen Killed and Fifty Injured.

Outbreak of Fire in a Church.

LONDON, August 12.—Fourteen women and girls were killed and others injured in a panic in the church at Louviere, Belgium, which was due to a slight outbreak of fire while mass was being celebrated.

వృత్తాంతలేఖలు

పంగడిగూడెం వార్తలు.

(ఒకవిలేఖకుని యొద్దనుండి)

అమ్మవారి కొలుపులు.

పంగడిగూడెం ఆగస్టు 6:— కలరాదేశత మాగ్రామ మునకు సుమారు పదిదినములక్రింద విజయముచేసి, పదునైదు గురిని స్పృశించి యయిదారుగురిని దనపాట్లను బెట్టికొనినది. మిగిలిన వారాయులనుచేతనో, వారి పొణము లాదేశత కిష్టములేని కారణముచేతనో బ్రదికి బయటపడినారు. దినదినమును ఒకరికోయిద్దఱికో తగులుచునే యున్నది. గ్రామములో కొందఱాహారమునే మట్టుచుండట లేదని చెప్పకొనుచున్నారు. వారు గజాచారులంట! దేశము పట్టియాహారమువైన తినకుండలేయుచున్నవంట! జాతరచేసినవంట! జాతరచేసిన గాని శాంతింపవంట! ఈ రకమువారు సుమారు నలుగురైదుగురి గ్రామమున నున్నారు. ఒకడు గంగానమ్మంట, ఒకడు పోతురాజుంట! ఇంకొకఁడే మారియంట! ఇంకా ఏమేమోయంట, ఈ దేశత లొకరితో నొకరు పోరాడుచున్నారంట! ఎఱ్ఱమారి గ్రామములోఁ బ్రవేశించి అందఱును జంపెద ననుచున్నదంట! గంగానమ్మరాజుద్దని బ్రతిమాలుచున్నదంట! పోతురాజు ఖడ్గ హస్తమై నాడదంట! ఎఱ్ఱమారిపూనిన గజాచారియిసుకను పసుపుగా మార్చునంట! విద్యావాసనలేని మాజానపదులు నిజమని నమ్ముచున్నారు. “దేశవరసీపు దూషించినావు” అందువలన నీ దినమున నెక్కడ-వయినది అని హృదయపర్యలుల కొందఱు యవతలను దూషించుచున్నారు. కొలుపు సేయునెడల నీ గజాచారులక నేదో కొంతమామూలున్నట్లు తెలియ వచ్చుచున్నది. హిందూవులును, ముస్మానులును, భజనలు, పౌర్ణి నలు శక్తికొల్పింది చేయుచున్నారు. ఈ గ్రామములోని పెద్దలు కొందఱు గంగాజాతరకు వీదలనక, సాదలనక చందాలు వసూలుచేయుచున్నారు. దీనికి సుమారు రెండువందల రూపాయలు కావలెనంట! అద్వైతమతావలంబులయి, అక్షరాస్యతయిన మాహాప్రహేళిలుకూడ పోత్తాహ మేనగుచున్నట్లు కర్ణాకర్ణిగా వివచించుచున్నది.

రాజమండ్రివార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖకునియొద్దనుండి)

కాలమాసము.

రాజమండ్రి ఆగస్టు 11:—రెండుమాడు గోశాలనుండి కన్నములు అగినవి. గోదావరి చాలవరకు తీసిపోయినది. కలరా కొంచెము నిమ్మగించినది. కాని మనుచి యింకా వేధించుచునే యున్నది. యూరపులో జనుగుచున్న యుద్ధమువలన ఇక్కడ పంచదార, అగ్నిపెట్టెలు మున్నగు వస్తువులధరలు పెచ్చినవి. బజారులో నోట్లు మారడముకూడ కొంత కష్టముగనున్నది.

టవునుపోలు.

మా పురమందిరముయొక్క కార్యనిర్వాహక సభ్యుల నెన్నుకొనట కొకసభ కానడువ జరిగినది. అందులో నిది వరకు పనిచేయుచున్న అద్దంకి ముఖ్య ప్రాణరావుగారిస్థానే విశేషలింగం హైస్కూలు పాఠ్యాస్త్రము ముడియం, సీతారామరావుగారు కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి.

వీరేశలింగ పుస్తకభాండాగారము.

ఈ భాండాగార సభ్యులలో కొందరికి స్థావరపడి యొకపక్షమువారు ప్రస్తుతము సభచేయుచున్న కొంతకాల నిర్వాహకసభ్యులను సోల నింక వలెనని పోతులు పడుచుంటున్నట్లొందటి ద ఫోయల్ తరములో వ్రాసియుంటిని. మొన్నటి యాది వారము సాయంత్రం వివాదస్థలసభకూడెను. క్రిక్కిరియునట్లు నడుచు మానియుండిరి. కోకానుబ్రహ్మశ్రేష్ఠ్యేశ్వర రావుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. సభాప్రారంభమునకు పూర్వము నేమారి విశ్వనాథశర్మగారు లేచి యాసభ నిబంధనలప్రకారము సక్రమముగలేదనియు, తిరిగి మరియొకతూరి కూడుట వ్యాయమనియు సభ్యులకు విన్నవించిరి. కాలేజీ లెక్చరరుగారగు రాఘవాచార్యులగారు వీరినిబలపరిచిరి. దానిమీద సభ్యులునుమారు గంటసేపు ఘర్షణచేసిరి. అంతట కొందఱుకొండ లింగమూర్తిగారు చిరాకుపడి తమ కార్యదర్శివదవిని వదలుకొందుని రెండుమాడు పర్యాయములు బెదిరించి లేచిపోవుట కుద్యమ్యలైరి. అంతటసభ్యులు శాంతిచిత్తులై కార్యనిర్వాహకసభ్యుల నెన్నుకొనుట కుపక్రమించిరి. సంవత్సరపు చందా వక మారుచెల్లించి

సభ్యులైన కొత్త చందాదారులను జూపకమునుకో లేదో యని నాళం కృష్ణారావుగారు స్థావర వాసు తమకు గాకలసిన పేర్లు పదకొండంటిల మూడు గోశాలనునుచే. యచ్చువేసి పంచివెట్టిరి. ఇందులో చిలకమర్రి లక్ష్మీ వృశంహంగారికి బహులు గంటి లక్ష్మన్న గారిపేరు అగ్రాసనాధిపతి అచ్చుర్ర బడియున్నది. ఇటువంటిపక్షి లక్ష్మన్న గారు తమ యనుమతి నిచ్చిలో లేదో తెలియదు. లక్ష్మీ వరసింహంగారికిని, ఆయన కును గలమైలినెట్టి లక్ష్మన్న గారికి యాతంత్రము తెలియదనే యనుకొందము. కాని యికిమీదనే నిట్టి పనులు చేయుటంద తమయనమతిలేదేమేర ప్రమోదించినందువారిని మందలించెద రని నమ్ముచున్నాము. నోటింగు జరుగుచుండగ నొక తమాసా జరిగినది. ఒకసభ్యుకులేచి మాకుపంచివెట్టిక కాకితములలోని వారి పేర్లవ్రాయవలెనా? మాయిష్టమువచ్చిన వారిని ఎన్నుకొనవచ్చునా యని అగ్రాసనాధిపతి వడిగెను. అప్పుడు చాలమంది తెల్లపోయిచూచిరి. ఇంత మంత్రాంగము జరిగి సభ్యుడు అచ్చువేయించిన వారెన్నుకొనబడిన వేరే వ్రాయ నక్కరలేదు. లింగమూర్తిగారి పదవిమాత్రము పోలేదు. వీరు ఉభయపార్టీలవారి మిత్రుడేకంటాగు.

జూబులు

కృష్ణవరదలు-చల్లపల్లి జమీదారుగారు.

అయ్యో అనగిగడ్డమొద్ద గండి పక్షిదనియు, బందరుకం కొక పేట కొట్టుకొని పోయినట్లును మీ ఉపవిలేఖలంపు వార్తలు చూడ అతిశయోక్తు లేమోయని భయమందుచున్నాను. అనగి గడ్డవద్ద కలెక్టరు మున్నగువారు బహుభాగ్యక్ష గుండి రనియు, గండి పడలేదనియు, ఒకచుక్క నీరక గ్రామము లోనికి గాలేదనియు అనగిగడ్డ వార్త వుల్లు చెప్పియున్నాను. దీవిజనలో ఆసీసగుగారును, కలెక్టరుగారును పెదకశ్లేష్మ వల్ల రా గ్రామాదులకు జూచి తమ జమీదారుములకు తాము సప్లయచేయుమని జమీదారుగారు చెప్పక మీదట జిల్లా అధికారులు అనగిగడ్డ వల్ల గ్రామముల కాపుదారి నిమిర్తి ము వెల్లియుండిరి. చల్లపల్లి జమీన్దారుగారు తమ తరపు మనుష్యులను పంపి పెదకశ్లేష్మి చేసిన జమీనదారు గోశా 1 కి పంపుము ధాన్యము సప్లయ చేయించినట్లు పెదకశ్లేష్మి వాస్తవ్యులు చెప్పారు. 5 బస్తాలు మాత్రమే సప్లయచేసినట్లు వ్రాసిన సంగతి నిజముకాదు. జమీన్దారుగారు చాగుగా సప్లయచేయుచున్నారని న, ఉద్యోగస్థులు తినినోకర్తవకొంచు చున్నారనియు తెలిసియే జిల్లాసంఘమువారును ఎప్పుడో కర్తవకొంచి యుండలేదు. జిల్లాసంఘమువారు ప్రతిపాదనా 10 బస్తాలు అప్లయచేసిన చాలునా? ఇందలి యిబ్బందులను శాశ్వతముగా నివారించు మార్గము లెద్యువినున సంశయము యోచించు చున్నారు. సంఘమువారిందుగురించి గతసాలకు మండల సభయందొక తీర్మానమును గావించుటయు, దానిని ప్రభుత్వమువారి కింపుటయు తటస్థించినది. వారిందుగురించి విచారించు చున్నట్లు తెలియపరచినారు. ఇంతయుందు ఒక తూరి చట్టనిర్మాణసభలో ప్రస్తావనకుగానా సున్నుననబాదు వచ్చియుండలేదు. మండలసభ తీర్మానమువై జవాబుదాచి కొంతకాలతో యుండిమి. తిరిగి నడవచ్చినది. అలాగే నేనూ అలాగేచినానే యున్నది. ప్రభుత్వమువారికి తిరిగి చట్టాన్ని నము చేయుటమాలముననుసంఘమువారు నిర్దేశించుటతో తీర్మానములు చేసియు, అట్టిలుకున్నచియు, వీలయినచో దాము చాగముల సప్లయ నింపకనుంచి కృష్ణాజిల్లా సంఘమువారు కృషిచేయవలచి యున్నారు.

కొ. శివరాం కృష్ణారావు.

II

ఆంధ్రదేశపు జమీన్దారులు - యుద్ధము.

అయ్యో ఆంధ్రదేశపు జమీన్దారులలో కొందరు వారతనము వారికి అక్రమప్రభుత్వము వైశ్యమతోమడ తాము పనిచేయుటకు నోపుకొని ఎన్నెట్లు సుపారించినవారు కొందరుండెడి వారు. అట్టివారి ఎన్నెట్లు ఖ్యాదులోనేవుని, పంచమగారు మన్నులుదాగిని, చార్ హజారు మన్నులుదాగిని. తాముచెడి వైనిటల సంఖ్యలను పట్టి నామాంకితములను పొందుచుండెడి వారు. పర్యవేటు వెటల్ మెంటు కాలమందు వారినిబ్బంది తమకు అవశ్యకములేదనియు, తమజమీలమీద వచ్చు అదా యమును ఆవిధముగా ఖర్చునెట్లక వారతనము వారిక చెల్లించు

చుండవలసిదనియు, అదివరకు సహాయాలుగా నుండినవారిని వ్యవసాయకులను గామార్పిదేశమును వృద్ధిపరచుటకును ఏర్పాట్లు జరిగి వారుంచిన శిబ్బందిని తీసివేయించి. కాని, అట్టి జమీన్దారు ఇప్పటికిని తమ మన్యబుదా కీతాబులువ్రాసి కొనుచునే యున్నారు. నాడుతీసివేసినను నేడు వారతనమువారికి కొందరు వైనిటలుండునాన వశ్యకము కలుగుచున్నది. తెనుగు దేశపు జమీన్దారులలో ఎన్నెట్లు పరిపాలన చేయునారుగాక వాకుటుంబములలో తమ్ములు కొమారు మొదలగువారు చాల సంఖ్యగలవారు చాలమంది యుండియున్నారు. ఏషికారు నె ప ము న నో కు పా కు ల ను కా ల్పు ను, ఏ గ ర డి నేర్చుకొను సా వ కా శ ము న నో క త్తి లిప్పును నేర్చుకొని యున్నారు. వీని ఉపయోగమును కొంతవరకు నేమాటుననో దాగి పులులమీదను, ఎలుగులమీదను కనుపరచుచున్నారు. లేదానిరపాయలగులేలేమీదనో, దుప్పలమీదనోచుపుదురు. ఇప్పుడు తమశూరత్వమును జూపుకాలము తటస్థించి. ఊరక మాటలవలన కాకుండక్రమారూపము తమశరీరములను వొగ తనమువారికి అర్పణచేసి ప్రస్తుత యుద్ధములో తామెక్కడికి పంపినను పోసిద్దపడియున్నామని ఆయాప్రదేశ గవర్న మెంటు ఆసీసగు తెలియపరచి తమరాజధాని వెల్లడి చేసికొనవలసి యున్నది. బొబ్బలిచుపోరాజాగారు తామును తమకుమాళ్లును సిద్ధముగానున్నామని లక్షరూపాయల యిచ్చెదమని చెప్పి నట్లు తెలియుచున్నది. సామ్య యుద్ధుటకంటె వీరుస్వయముగ నిలువెలి దొరతనమువారి ఉత్తమపుల మేరుకు స్త్రీమరు లో అడుగిడి తమశూరత్వమునుజూపి తెనుగుదేశమునకు పేరుతెచ్చుట ప్రరసీయును. ఇట్లుచేసినచో తెనుగుదేశమందు పుట్టినవారికై శ్రమలేదనుఅపవాదముతోలిగించినవారుగురుగు సూతన భరతఖండములోని శ్రుతియధ్యమును నిలిపవారగుదురు. వారతనము వారిటుజమీన్దారు ఆయుధాసాను పద్ధతులలోనుంచిమినహాయించియున్నా గనుక వీరికాయుధముల నుపయోగించు సామ్యముండునటకు సందియములేదు. అందరుజమీన్దారులువారిసంతతివారుచుందుగులును నిప్పుడు రాజధాని ధారాశము గాకనుపరచి మెప్పునుపొందెదమగాక.

ఒక ఆంధ్రుడు.

మానుప్రసిద్ధోపధములు.

సాండల్ నీరవ: బలము నొసంగును. దాహము నాపును. సోడా, వ్రాండ్, విస్కీలతో ద్రావకమును. 20 బెన్నుల బుడ్డిరు. 1-4-0 శి బుడ్డు ౫ రు. 3-8-0. వర్జినెస్: తలనొప్పుల వాపును వెట్టె గికి 0-8-0. జ్వర ఆయింటుమెంటు:— చలిజ్వరములను వాపును. బుడ్డి గికి రు 1-8-0. దగ్గుద్రావకము:—దగ్గులను, పడి నెములను వాపును. బుడ్డి0-8-0. వై బి షిల్స్:—సుఖవిరేచనము నొసంగును. ఉచ్చాగికి 0-8-0. సాను:— గజ్జ, చీడ, కురుపులు కొరుకుకోగములను నివారించును. ఉచ్చాగికి ౫. 0-8-0. మిరకీల్:— రాచపుండ్రకు, ఇతరపుండ్రకు నిద్రమును క పలాశ్రీ ఉచ్చాగికి రు. 1-0-0. ఎస్. ఎస్. రింగ్ కరం సాల్వ్యామెక్ బుడ్డి గికి 0-5-0 గోమ కాశి. 0-5-0. వెన్నీ రాయిల్ షిల్స్:— శ్రీల కుసుమద్యములకు1-1-0. తేలుకణ్ణి:— తేలు కాటులకు పుమాషధము 0-8-0. చిరునామా:— లూకనోరు ప్రెస్ బోర్డు, 196 మెంట్ స్ట్రీట్, మదరాసు.

సత్యముగా మోసముకాదు.

గుణపవనో ద్రవ్యమును ఇండియన్ గా వీరి యిచ్చెదము. ఒకానొక మోసము మహాగుర్తిచే చేయబడిక

మేహవ్యంధుని గజకేసరిమాతలు

ఈ మాత్రలనేగే ఉష్ణవాయువు, నేహంబుంద ప్రణములు, చెల్లికురుపులు మొదలగు నేహంబుంధువుల వ్యాధులు ధాతువృద్ధి, ధాతు నీలైయుండుట, నేహబల హీనత మొదలగునవి నివర్తించి నేహగోష్ఠము, ధాతువుష్టి సంభోగములు కలుగును. సీసా 1-కి క్రియం ను. 0-2-0 నేహపుష్టి ఔషధము:—ఈ ఔషధమును నేవించినచో నేహముచిక్కిపోవుటయు, బలహీనత, అజీర్ణము, అగ్నిమాంద్యము, నరములబలహీనత మొదలగునవి నివారణయై, శీర్ష, శక్తి, నరములపుష్టి, రక్తవృద్ధి, నేహపుష్టి, భావకశక్తికలుగును. విద్యార్థులకు, స్త్రీ డర్లకు చాల ఉపయోగకరము. సీసా 1-కి క్రియం రు. 2-0-0. మాలిలాసము. —హాలప్పు దేవరమరం సిద్ధాంతులు, చారపహల్లి, (బల్లారిజిల్లా)

మ : మహతిమంచిమలమోది సుఖముగా

నిది పోవలసినది.

ఇది 1000 పే నల రూపుల ధీరించులదు.

